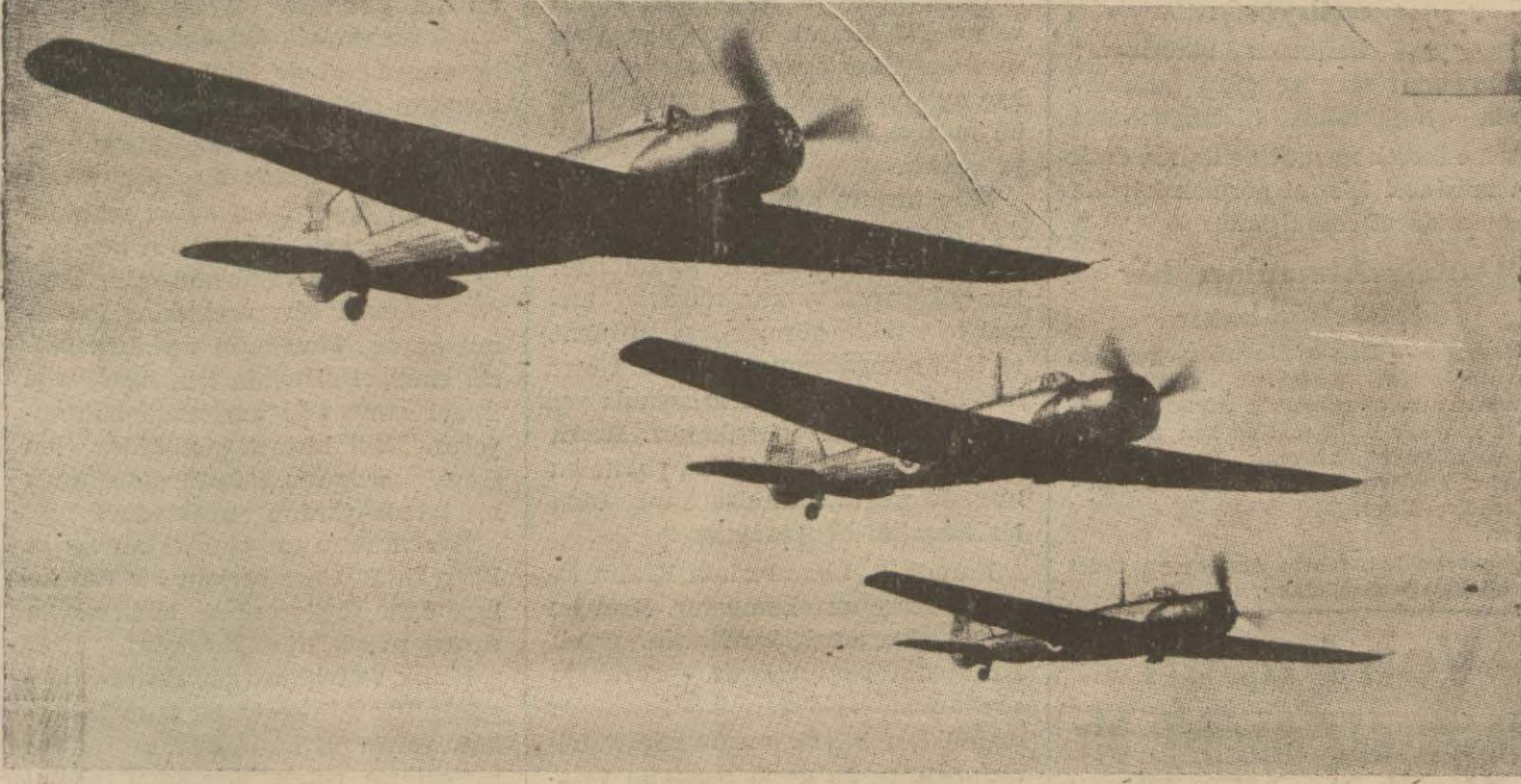

Polonya hükûmeti Danzig âyanından izahat istiyecek

İngiliz hava mareşalı diyor ki:

“Bir taarruz olursa derhal mukabele edeceğiz ve buna pek âlâ muktediriz. Bahriyemiz ve hava kuvvetlerimiz her zamandan daha kuvvetlidir. İcab ederse bunu isbat edeceğiz.,,

Alman gazeteleri “İngiltere Polonyayı teşvik ediyor,, diyorlar

İngiliz ağır bombardıman tayyareleri uçuş halinde

Varşova 2 — Danzigdeki Polonya komiseri, Polonya Hariciye Nazırı B. Beck ile görüşmüştür. Polonya hükûmeti Danzig âyan meclisine bir nota vererek Danzigde çeteler teşkili, hava müdafaasına mahsus toplar

konması gibi tehditler hakkında izahat istiyecektir.

Varşovada vaziyet büyük bir şokkanlılıkla takip ediliyor.

Berlin 2 — Alman gazeteleri Danzig koridorunun kaldırılması lâzım geldiğini açıkça yazıyorlar.

İngiliz hava mareşalının nutku

Londra 2 — Hava mareşalı Lord Trenchard söylediği bir nutukta demiştir ki:

(Devamı 10 uncu sahifede)

İtalyanın hayat sahası

Bütün Akdeniz sahillerini, bilhassa Balkanları şamil imiş!

Son zamanlarda ortaya yeni bir tabir çıktı: Hayat sahası... Alman ve İtalyan ricali, gazeteleri sık sık hayat sahasından bahsediyorlar. Yalnız bir farkla: Almanlar hayat sahasından maksat iktisadi münasebetler olduğunu iddia ettikleri halde İtalyanlar hayat sahası demek bu saha dahilindeki yerlere tahakküm etmek demek olduğunu açıkça itiraf ediyorlar.

Romadan Temps gazetesine bildirildiğine göre Ciano ailesinin gazetesi olan Telegrafo bu meseleye dair bir makale neşretmiştir. Bu gazete İtalyanın hayat sahasının hemen bütün

Akdeniz sahillerini ihata ettiğini söylemektedir. Bu gazetenin ileri sürdüğü tez şudur:

İtalya, Umumi Harpten evvel memleketi haricinde kalmış olan İtalyan topraklarını ele geçirmek için çalışıyordu. Harpten sonra bu hedef elde edilince Akdenizde İtalyan hâkimiyetini temin için teşebbüste bulunmak lâzım geldi. İtalya Brenner geçidinden ileride olan yerleri Almanyaya bıraktı, buna mukabii Akdenizle uğraşmağa başladı. Yani Avrupaya Almanyaya hâkim olacak, Akdenizde de İtalya...

(Devamı 10 uncu sahifede)

Dikkatler:

Yolundan çıkan, yola getirilir!

Denizbank ve Reassürans yüksek memur ve âmirlerinin maceralarına insan teessüf ediyor: En çok para kazanan; en büyük nimetlere, mevkilere, şereflere, itimadlara, şeflerin yakınlıklarına nail olmuş bulunan, resmi tahsilli münevverler...

İçlerinde suçlu olmayanlar varsa, Cümhuriyet adliyesi, kurunun yanında yaşı yakıncıdır. Mahkemelerimiz ak koyunla kara koyunu birbirine karıştırmaz...

Bu davanın uyandırdığı teessüfe kıyasla kalblere verdiği kuvvet daha ehemmiyetlidir. Millet şöyle düşünüyor:

Misali meydanda!

Kim olursa olsun, kimin nesi olursa olsun, yoldan çıkan yola getirilir!

YARINKİ

HAFTANIN MİZAHİ

Sahifemiz
CEMAL NADİR'in
eserleriyle doludur.

İngiltere ve İngilizler
Bir hafta sonu
Yazan: **Halide Edib**
Yarınki nüshamızda

Yeni tefrikalarımız

SEVİLEN KADIN

(Vâ - Nû) nun naklettiği bu büyük macera romanı pek yakında başlıyor

Leylâ ile Mecnun

Yazan: **İSKENDER FAHREDDİN**

Yakında AKŞAM sütunlarında okuyacaksınız

Millî Şef Ankarada

Binlerce halk Cümhurreisini candan tezahüratla karşıladı

Ankara 2 (A.A.) — Reiscümhur İnönü bugün saat 11,40 da şehrimize dönmüşlerdir.

Millî Şefi getirmekte olan hususi tren gara girdiği zaman başta Büyük Millet Meclisi Reisi B. Abdülhalik Renda olduğu halde, Vekiller, Parti genel sekreteri B. Fikri Tüzer, Parti müstakil grup reisi vekili B. Ali Râna Tarhan, mebuslar, Hariciye Vekâleti genel sekreteri B. Numan Menemenci-öğlu, Büyük erkânharbiye ve Millî müdafaâ erkânı, Ankara mevki kumandanı general Kemal Gökçe, Ankara deniz kumandanı ve emniyet müdürü ve bu arada bir çok zevaetin bayanları peronda hazır bulunmakta idiler.

Reiscümhur ve Bayan İnönü, kendilerini vilâyet hududunda karşılamış olan Başvekil Dr. Refik Saydam ve Ankara valisi B. Nev-

zat Tandoğan ile birlikte trenden indikten sonra kendilerini karşılamaya gelen zevata ayrı ayrı iltifatla bulunmuşlardır.

Millî Şef, müteakiben istasyonun iç ve dışını dolduran binlerce halkın coşkun ve içten tezahüratı arasında Başvekil B. Refik Saydam ile birlikte otomobillerine binerek doğruca Çankaya köşküne gitmişlerdir.

Millî Şefin Gelibolu halkına selâmları

Edirne 2 (A. A.) — Geliboluya Savarona yatında Reiscümhur Millî Şefimiz İsmet İnönü tarafından kabul buyrulan Trakya umumi müfettişi B. Kâzım Dirik Millî Şefimizin selâm ve iltifatlarını Gelibolu halkına bildirmiş ve halk Büyük Şeflerinin bu kıymetli iltifatlarını sevgi tezahüratıyla karşılanmıştır.

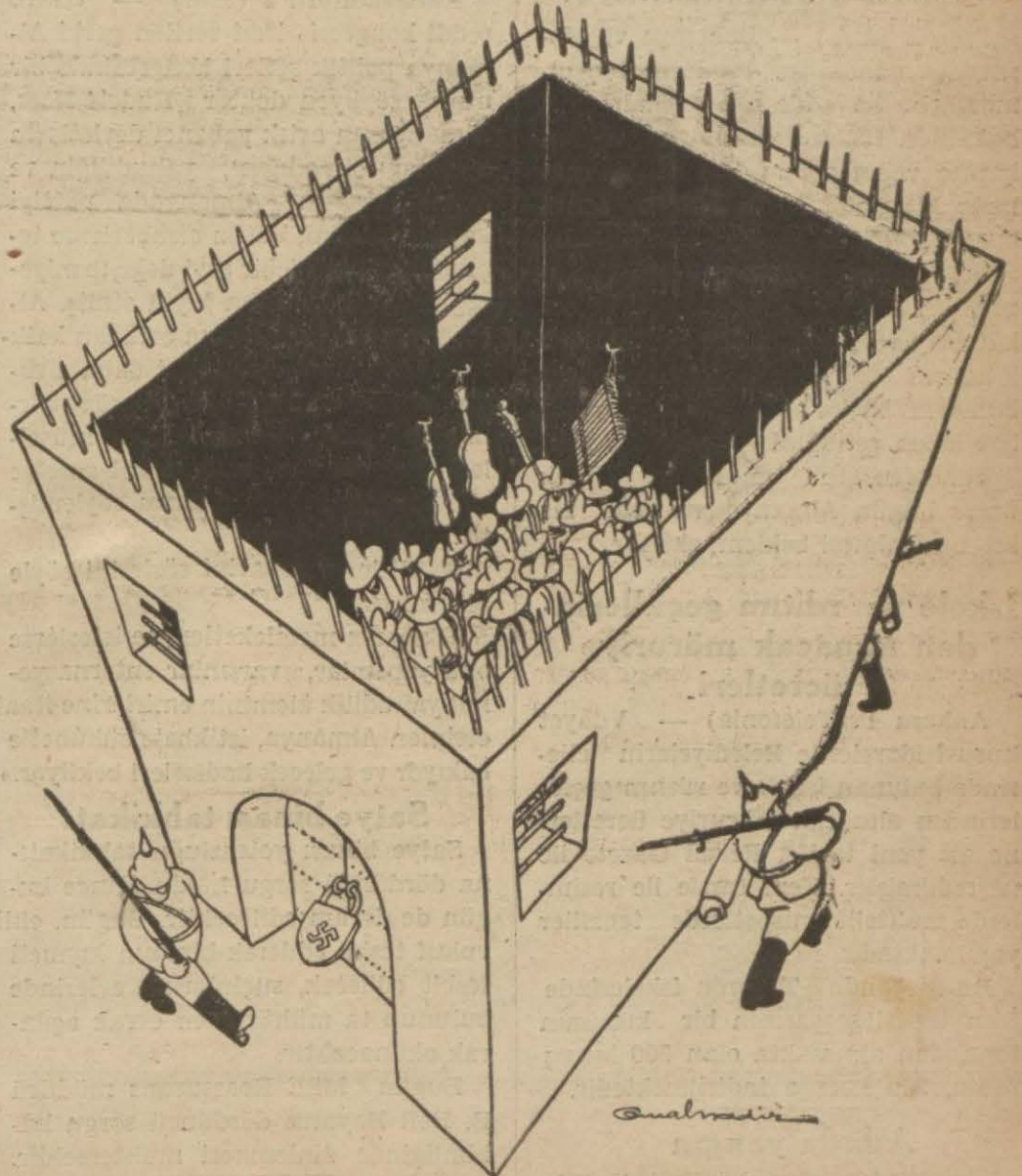
Akşam tenis turnuvası nihayetlendi

Beşiktaş, Fenerbahçeye 4 - 2 galib

AKŞAM tenis turnuvasının nihayetlenmesi münasebetiyle Vali B. Lütfi Kırdar galiplere kupaları verirken

(Tafsilât spor sahifemizde)

(Almanyada çingeneler tevkif ediliyor)

Bir millet göçebelikten kurtuldu!..

— Gazeteler —

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Danzigin ilhaki mukarrer, Hitler tarihini tesbit edecek

İngiltere ile Fransa Almanyanın bir hareketine karşı derhal Lehlerin yardımına koşacaklar

Mısır hükûmeti Süveyş kanalını müdafaa haline koyuyor
B. Bonnet, dün bütün gün vazifesi başında kaldı

Almanyada tahkimatı hızlandırmak için bir çok işçi hizmete çağırıldı

Berlin 3 — Bura ecebi siyasi mahafili, Dantziger Posten gazetesinin bir makalesine fevkalade ehemmiyet veriyorlar. Bu makalede deniliyor ki: «Danzigin Almanyaya avdeti kararlaştırılmıştır. Yalnız avdet tarihini B. Hitler tesbit edecektir.»

Dantziger Posten, Danzig nazi fırkasının organıdır. Makalenin mealı, dün Rudolf Hessin söylediği nutukta tamamen uyuyor.

Berlin ecebi mahafilinin kanaatine göre halledilecek yegâne cihet, Almanyanın faaliyete geçeceği ve Danzigin ilhaki zamanını tayinden ibarettir.

Danzigte harp hazırlığı

Paris 3 — Fransa, Londra ve Varşova arasında tam bir itilaf hüküm sürüyor. Almanya, Danzigde bir harekete kalkışır- sa İngiltere ile Fransa, derhal Lehistanın

yardımına koşacaklardır. Almanyanın her tarafından ve bilhassa Şarkı Prusyadan turist bahanesile, Danzige binlerce Alman akın etmekte devam ediyor. Bunların sırtlarında torbalar içinde teçhizatı ve matraları vardır. Muhtelif yerlerde köprüler tahkim edilmiştir. Yeni yeni kuşalar inşa edilmektedir. Almanyadan mütemadiyen top, mitralyöz ve silâhlar geliyor.

Süveyş kanalının müdafaa haline vazı

Kahire 3 — Elehram gazetesine göre Mısır hükûmeti Süveyş kanalının hali müdafaaya vazı için kanal şirketile müzakereye girişmiştir.

B. Bonnet dün makamından ayrılmadı

Paris 3 — Hariciye Nazırı B. Bonnet, beynelmîl vaziyetin ciddiyetli hasebile dün makamından ayrılmamış, Fransanın Londra sefiri ile uzun

müddet görüşmüştür.

Almanyada tahkimat tacil ediliyor

Paris 3 — Berlinden bildiriliyor: Almanyanın şark ve garp hudutlarında tahkimatın hızlandırılması üzerine birçok memur ve işçiler, devletin müstacel işlerini görmek kaydıla hizmete davet edilmişlerdir.

Danzig Almanları her fedakârlığa hazır

Danzig 3 — Danzig Almanları şefi dün yapılan şenlikte ezümle demiştir ki: «Danzig Almanları, şehrin Almanyaya ilhaki için her türlü mal ve kan fedakârlığına hazır bulunuyorlar. Danzig korkmuyor. Lehler gümrük kontrolünü şiddetlendirebilirler.

Fakat bu hal, şehrin Almanyaya avdet ve ilhakını tecil edecektir.»

İngiliz - Japon müzakereleri

Yarın ve yahud çarşamba günü Tokyoda başlıyor

Tokyo 3 — İngiliz - Japon müzakereleri salı ve yahud çarşamba günü burada başlayacaktır. Japonyanın Tienstin konsolosu buraya gelmiştir. Japon mahafili müzakereden bir netice çıkmak için İngilterenin Şang-Kay-Şek'e yardımdan vazgeçmesi, Japonlara müzaheret eylemesi lâzım geldiğini beyan ediyorlar.

Çekyada vaziyet karışık

Mâneviyatı bozulan Alman askerleri geri gönderiliyor

Prag 2 (A.A.) — Bohemya ve Moravyaya gönderilen kitaların hiç olmaması bu havalide altı ay kalmaları hakkında Hitler tarafından verilen karara rağmen von Neurath'ın muhafız kıtası üç ay kaldıktan sonra bugün Pragdan ayrılacaktır.

Von Neurath'ın etrafında bulunanlar, Çeklerin hasmane tavırları karşısında Almanyadan gönderilen kitaların maneviyatı bozulduğu için bunların başka bir mahalle nakilleri lâzım geldiğini söylemektedirler.

Von Neurath'ı muhafaza etmek üzere bugün Almanyadan yeni bir kıtanın gelmesi beklenmektedir.

İskele ve rıhtım geçidlerinden alınacak müruriye ücretleri

Ankara 1 (Telefonla) — Vilâyet hususî idareleriyle Belediyelerin ellerinde bulunan iskele ve rıhtım geçidlerinden alınacak müruriye ücretlerine ait yeni tarife, Resmî Gazete ile neşredilmiştir. Yeni tarife ile resimlerde muhtelif nisbetlerde tenziller yapılmaktadır.

Bu meyanda Trabzon iskelesinde İran transit eşyasının bir kısmının tonundan alınmakta olan 500 kuruş resim, 250 kuruşa indirilmektedir.

Adada yangın

Dün, öğleden sonra, Büyükkadada Hristos civarındaki fundalık ateş almış ve bir kısım saha yandıktan sonra söndürülmüştür.

Suriyede muhtar mıntakalar

Alevilere, Dürzülere ve Cezi- reye yarı muhtariyet verildi

Paris 3 — Şamdan bildiriliyor: Suriye hükûmeti, Alevilere, Cebelidürüze ve Cezi- reye yarı muhtariyet vermiştir. Bu mıntakalar şimdiye kadar muhafız- lıklarla idare ediliyordu. Bu mıntakaların bayrağı resmi Suriye bayrağı olarak fakat mıntakaların hususî bayrakları da çekilecektir. Suriye hükûmetini bu mıntakalarda devlet şefi tarafından tayin edilecek birer idare amiri temsil edecektir.

B. Hitlerin muavini bir nutuk söyledi

Almanya gelecek hadiseleri bekliyor, diyor

Kaiserlautern 2 (A.A.) — «Garb seddi kongresi» ismi verilen garbi Almanya politik şefleri kongresinde bir nutuk söyleyen doktor Rudolf Hess, Almanyanın artık yabancı devletlerin oyuncağı olmadığını, yahudiliğin ve farmasonlugin Almanyada partiyi kaybettiklerini, bütün çemberleme teşebbüslerinin hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini bir kere daha teyid etmiş, Almanyanın «Çekistan» ın ortadan kalkmasından sonra kendisini daha ziyade emniyette gördüğünü tebarüz ettirmiş ve Roma - Berlin - Tokio müselesi devletlerinin mükemmel surette silâhlanmış bulunduklarını söylemiştir.

B. Hitlerin muavini sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Yabancı memleketler, ne isterlerse onu yapsınlar, varsınlar enternasyonal yahudilik âleminin emirlerine itaat etsinler. Almanya, istikbale sükûnetle bakıyor ve gelecek hadiseleri bekliyor.»

Satye binası tahkikatı

Satye binası yolsuzluğu tahkikatına dördüncü sorgu hâkimliğince bugün de devam edilecektir. Bugün, ehli vukuf teşkil edilerek binanın kıymeti tesbit edilecek, suçluların evlerinde bulunup ta mühürlenlen evrak açılarak okunacaktır.

Bugün Millî Reassurans müdürü B. Refi Bayarın dördüncü sorgu hâkimliğinde dinlenmesi muhtemeldir.

Boğulurken kurtarıldı

Dün, Floryada Malatyalı Hüseyin isiminde bir genç boğulurken kurtarılmıştır.

Von Papen Moskovada hususî bir vazife ile tavzif ediliyor

Berlin 2 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Dün akşam burada dolaşan fakat henüz teyid edilmeyen haberlere göre, B. von Papen, Moskovada hususî bir vazife ile tavzif edilmiştir.

Paris 2 (A.A.) — Birçok Fransız gazeteleri, bugünkü nüshalarında B. von Papenin pek yakında «Ne niyetle yapıldığı tahmin edilebilen» hususî bir vazife ile Moskovaya gideceği şayialarına sahifelerinde yer ayırmaktadırlar.

«Ordre» gazetesi, bu şayialardan bahsederken ezümle diyor ki:

«B. von Papenin Ankarada olduğu gibi Moskovada da muvaffak olamayacağı ümid ederiz. Fakat bu tayin, her halde, çok kıymetli bir dersi de ihtiva eylemektedir: Verdiği söze hürmet etmek pek te âdeti olmaları B. Hitlerin, hiç olmazsa bolşevik aleyhtarı fikirlerinde sâimî olduğu sanılabildi. Fakat bu noktada da hayal inkisarnı uğramak icab ediyor.»

Berlin 2 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: B. von Papenin Moskovada hususî bir vazife ile tavzif edildiği haberi teyit edilmektedir.

Kont Ciano

Madrid 2 (A.A.) — İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano, 10 temmuzda Barselon'a gelecek ve İspanya'daki seyahati, 23 temmuza kadar devam eyleyecektir.

Bir balkon yıkıldı

İki kadın ağır surette yaralandı

Sarâhanebaşıda İbadethane sokağında kabızmal Suphi, Şahap ve Arife adında dün bir sünnet düğünü yapılmış ve bunu müteakip de akşam geç vakit mev-lüt okutulmuştur.

Mevlüt esnasında kadınlardan yedi kişi; ahşap ve eski bir balkona çıkmışlardır, balkon bu ağırlığa tahammül edilemiyerek çökmüştür.

Düşen kadınlardan Silrdli Arabi ve Sîsâ oldukça ağır surette yaralanmış, Hamide, Sabiha ve Emine de kazayı hafif atlattımlardır.

Kazadan haberdar olan Fatih itfaiye grupu tahliyesini göndermiştir. Yaralıları bulundukları yerlerden çıkarılarak tedavi altına aldırılmışlardır.

B. Chamberlain dün akşam bir nutuk söyledi

İngiliz Başvekili «kritik ve tehlikeli bir devir yaşıyoruz,, diyor

Londra 2 (A. A.) — Bugünkü millî hizmet tezahürü münasebetle, Başvekil B. Chamberlain akşam üzeri radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir.

Başvekil, evvelâ, modern harbin mazide milletlerin yalnız silâhlı kuvvetlerinin iştirak ettiği anlaşmazlıklarla kıyas edilemeyeceğini ve modern harpte bizzat sivillerin de ilk safta yer alacağını tebarüz ettirmiş ve demiştir ki:

Her vatandaşın vazifesi, memleketin müdafaasına yardım etmektir. Bu sebebledir ki sizlerden, hepinizden, millî hizmette ne iş yapabileceğinizi ve ne gibi bir rol oynayabileceğinizi soruldu. Sizler cevap verdiniz ve bir kaç ay içinde müdafa kuvvetlerini bir milyon 250 bin gönüllü ile takviye ettiniz.

Millî hizmet gönüllülerin gösterdiği feraget ve vatanperverlik zihniyeti her türlü takdirin fevkindedir. Bir çoklarımız, vatana müessir hizmet için talim görmek için istirahat ve tatil zamanlarımızı verdiniz. Geçen her gün sivil müdafa sahasında yeni terakkilere şahit olmaktadır. Başka sözler ilâve edecek değilim, yalnız bu hususta majestenin size hitab eden bir mesajını okuyacağım:

Burada B. Chamberlain Kralın kısa bir mesajını okumuştur. Kral bu mesajında, gerek kendisinin, gerek Kraliçenin bugün Hyde - Park'taki muhteşem geçid resmine iştirakten duydukları büyük memnuniyeti bildirmekte ve bu geçid resminin vatani her türlü ihtimallere hazır bulundurmak için bütün vatandaşların azmini gösterdiğini söylemektedir. Kral aynı zamanda gönüllülerin gösterdiği feraget ve vatanperverlik

zihniyeti karşısında hayranlığını da ifade etmektedir.

Kral bu mesajında, bu gönüllülerin karılarını da unutmamaktadır. Zira bunlar da kocalarının kendi yuvalarında geçirdikleri saatleri millî hizmete tahsis etmelerine müsaade etmekle büyük fedakârlıkta bulunmuşlardır. Kral, herkesin, vatanın emniyetini temine hâdim olduğunu viedanında hissetmekle bu fedakârlıkların mükâfatlarını görmekte olduklarını da ayrıca tebarüz ettirmiştir. Nihayet yeni vücuda getirilen milis'i mevzu bahis etmiş ve genç efradın girdikleri servislerin yüksek anelerine lâyık olduklarından şüphe etmediğini de bildirdikten sonra mesajını şöyle bitirmiştir:

«Hepimiz biliyoruz ki, bizim müdafa kuvvetlerimiz bir harp yaratmak için değil, fakat sulhu muhafaza etmek içindir. Milletlerin hep birlikte arkadaşça ve ahenktar bir tarzda yaşamayı öğreneceklerine ümidimiz vardır. Maamafih memleketimizin emniyetini temin için hiçbir şeyi ihmal etmemiş azmetmiş bulunuyoruz. Millî hizmet gönüllüleri bu esere, medyunu şükran olduğumuz bir tarzda yardım etmektedir.»

Kralın mesajını okuduktan sonra Başvekil B. Chamberlain bir kaç kelime daha söyleyeceğini bildirmiş ve aynen şu sözleri söylemiştir:

Kritik ve tehlikeli bir devirde yaşıyoruz. Biz sulh seven bir milletiz. Fakat yanlış anlaşılmasın, ve lüzum hissedilirse, gerek bize karşı olsun, gerek istiklallerini garanti ettiklerimize karşı olsun yapılacak tecavüze mukavemet için bütün sükletimizi teraziye koymaya hazır olmadığımız sanılmasın.

Deniz bayramı

Millî Şef Münakalât Vekilinin telgrafına cevap verdi

Ankara 2 (A.A.) — Kabotaj bayramı münasebetle Münakalât Vekili Ali Çetinkayanın çekmiş olduğu telgrafa, Millî Şef İsmet İnönü aşağıdaki cevabı telgrafla mukabele etmişlerdir:

Kabotajın yıldönümü münasebetle hakkımda izhar buyrulan samimi duygulardan dolayı size ve kıymetli Türk denizcilerine muhabbetle teşekkür ederim. Bu vesile ile de hür ve geniş faaliyet sahasına kayuşmuş olan gayretli denizcilerimizin yakın bir gelecekte dünya denizciliği arasında tarihteki yüksek ve parlak yerini alacağı hakkındaki inanımı tebriklerimle beraber bildirmek isterim.

İsmet İnönü

Münakalât Vekili Ali Çetinkayanın Reiscümhur İsmet İnönüne çekmiş olduğu telgarfı şudur:

Dünya tarihinin ve yirminci asrın en büyük hadiselerinden biri olan Lozan konferansında Türk milletinin hayati haklarını ve tarihi şerefının kurtulması yolunda deha ve varlığını yarattığı büyük eser ve hizmetlerden biri de kabotaj hakkının Türk bayrağına teminidir. Bu zaferin 13 tıncı yıl dönümünü tesid etmekle olan Türk denizcileri adına minnet ve şükran duygularımızı sunar, tazimlerle ellerinizden öperim.

Münakalât Vekili Ali Çetinkaya

Reiscümhur İnönü tebriklere teşekkür ediyor

Ankara 2 (A.A.) — Riyaseticümhur umumî kâtipliğinden: Kabotajın yıldönümü münasebetle resmî ve hususî zevat ve kurumlardan aldıkları tebriklerden çok mütehasis olan Reiscümhur İsmet İnönü teşekkür ve mukabil tebriklerinin ıblâğına Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Hatayda

Millî Şefin telgrafı minnet ve şükranla karşılandı

Antakya 2 (A.A.) — Hatay meclisinin verdiği kapanma kararı münasebetle B. Tayfur Sökmen tarafından gönderilen telgrafa Millî Şef İnönü'nün verdiği cevap bütün Hatayda derin bir minnet ve şükran ile karşılanmıştır.

Hataylılar, İnönü'nün haklarında ki büyük iltifatları karşısında, Millî Şefe karşı içten bağlılıklarını ve tazimlerini bir daha teyid eylemişlerdir.

Mareşalin telgrafı

Antakya 2 (A.A.) — Hatayın kurtuluşu münasebetle B. Tayfur Sökmen tarafından gönderilen telgrafa büyük erkânharbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak aşağıdaki telgrafı göndermişlerdir:

«Yurdumuzun öz parçası olan Hatayın anavatana kavuşmasından dolayı mesai arkadaşlarımızla birlikte ulaştırdığımız samimi ve candan duygularımıza bütün ordu mensupları beraber müteakiben derin hissiyatımızı sunarız.»

B. Tayfur Sökmen Ankarada

Antakya 2 — Sabık Hatay Devlet reisi Antalya mebusu B. Tayfur Sökmen Ankaraya hareket etmiş bir çok zevat ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından teşyi edilmiştir.

Hatayın tahliyesi

Hatayın Fransızlar tarafından tahliyesi kısa bir zamanda ikmal olunacaktır. Hataydaki Fransız askeri 15 temmuza kadar tamamille çekilecekler ve mersimle uğurlanacaklardır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Binlerce çocuklarımızdan bir tanesi...

Pek mecalsiz ihtiyarlarla pek fakir çocuklara karşı sonsuz bir meylim vardır. Yaşadığım semtlerin hemen bütün yalınayak başıkabak yavrularıyla ahababım. Memnuniyetle kaydedeyim ki içlerinde mektebe gitmeyen, hele okuyup yazmasını bilmiyen yok gibi: Şu paket taşıyan bacaksız, şu gazete satan yırtık mintanlı, şu karamelâcı... Hep okuyorlar!

Sizlere hitab ediyorum! Ey «Defol tramvaydan yumurcak!» diye haykıran biletiçi...

Ey «Çekil yolumdan, velet!» diye rek bastonunu sallıyan aristokrat kırması haşin zati muhterem...

Ey «Kalabalık etme dükkânının önünde, pis!» tahkiriyle âdetâ haşeratı kovduğunu zanneden esnaf...

Ey zabıta memurları! Belediyeciler! umumiyetle bütün vatandaşlar!...

Bu çocuklara karşı hem daha müşfik, hem daha hürmetkâr olunuz... Kendilerile ne zaman konuşsam aklıma hep Maksim Gorki gelir. O da bunlardanmış... Şalyapın keza... Edison da aşağı yukarı öyle... Sonra milletlerinin iftiharını teşkil etmişler; beşer zekâsının en yüksek tezahürlerine timsal olmuşlar...

Bizzat Gorki bir piyesinde bu fikri telkin eder:

— Hususile çocuklara hürmet ediniz... Zira onların kim olacaklarını, insanlığı nerelere yükselteceklerini bilemezsiniz! - der.

On yaşındaki arkadaşım küçük Hasan'a bir kere istasyondan arabaya paketlerimi taşıtmıştım. On kuruş verdim. Başka bir akşam gene elim kolum dolu vagondan indiğimi görünce dili bir karış, âdetâ uzaktan koştu. Fakat aynı yaşta diğer bir çocuk elimden bir kesekâğıdı kapmıştı bile...

Hasan:

— O benim müşterim! - diye haykırdı.

— Ben daha evvel aldım.

Araya girdim:

— Durun yahu... Kavga etmeyin...

Eshabı emlakten bir palabıyıklı homurdandı:

— Belediyeye görmüyor... Bunları bir nizama sokamadılar... Eski gümrük hamallarının vaziyeti... Aynen...

Bu sert hükümle hemfikir olamadım. Çocuklara:

— Canım! Yarı yarıya götürürsünüz... Parasını da yarı yarıya alırsınız! - dedim.

Böylece uzlaştılar. Ve ahablığımız teessüs etti.

Başka bir gün, Hasan'ı görünce şaka ettim:

— Götürüyem diyorsun amma, çocuğum, param yok bugün...

Hemen canıgönülden:

— Ne yapalım, bugün vermeyin... - dedi.

İşte kalbinin güzelliğini bir hamlede samimiyetle ortaya vurdu.

Yolda giderken konuşuyoruz. Sorduğum suallere şu cevapları veriyor:

— Tabii okuyorum. - Geçtim sınıfı mı! Ne haddime geçmemek?... Babam eve almaz... İsterseniz karnemi de göstereyim... - İyi derece ile... - Hiç orta yok... Amma o gün paketleri benimle beraber taşıyan Cemilin notları hep «Pek iyi»... - Babam taş kırıcı... Dün, taşların altında kaldı... Yaralandı, evde yatıyor... Çok hasta... Üçüncü yaralanışı bu... - Bakırköyünde Yeni-mahallede kireçocağında çalışıyor. (Dikkati celbederim: Ne biçim çalış-

ma şeraiti bu!) Evde sekiz nüfussuz, beş okka ekmek gidiyor... Ben günde yirmi yirmi beş kuruş kazanıyorum... Anneme veriyorum... - Ağabeyim de çalışıyor... O da haftada altı lira alır... Bugün kuru fasulye yedik... - Zeytin yağlı mı, sağağı mı olduğunu pışırırken görmedim... - Sıcak ve etli fasulyenin sağağı olduğunu bilmiyordum, şimdi siz söylediniz de öğrendim.

Evimizde kendisine verdikleri yemeği o yaştaki çocuklarda nadir raslanır bir iştiha ile yedi: Gidasını muntazam alamyınlardan olduğu belliydi.

Sonra yürüdü, gitti... Sokağa çıkınca istasyona doğru koşmağa başladı... Babası ezilen, kendi itilip sümülen, aç bırakılan, taştan ekmeğini çıkaran, bu iyi kalpli, bu behemahal yükselecek ve kendisiyle birlikte hepimizi yükseltecek çocuk!... Bu binlerce çocuklarımızdan biri... (Vâ - Nâ)

Yeni liman

Kömür depoları Kuruçeşmeden kaldırılacak

İstanbul müstakbel limanının Haydarpaşa ile Salacak arasında inşasına esas itibarile karar verilmesi üzerine katli bir plân yapmak üzere İngiltereden, bazı mütehassısların getirileceğini yazmıştık.

Hükümet, kömür depolarının da aynı liman mintakasinda bulunmasındaki zarureti takdir ettiğinden liman sahası kati olarak tesbit edildikten sonra ilk iş olarak Kuruçeşmedeki kömür depoları buradan kaldırılacak ve müstakbel liman sahasında kömür deposu itihaz edilecek kısımda hemen kömür depoları tesis edilecektir.

Kamyonun tekerleği fırladı

Evvelki gece 20,30 da, şoför Ekrem'in idaresindeki kamyon, Taksimden Harbiyeye doğru ilerlerken Yedeksubay okulu önünde arka tekerleği fırlamış, bu yüzden seyrüsefer yarım saat kadar durmuştur.

Sokakların temizliği

Belediye ancak gelecek sene esaslı faaliyette bulunabilecek

Belediye, bu sene aldığı tedbirlerle sokakları geceleri yıkamağa ve gündüzleri de birkaç defa sulamağa devam etmektedir. Buna rağmen yine sokak tozlarını bastırmak kabil olamıyor.

Belediye, bu sene temizlik için düşündüğü programı tamamlamağa tatbiki imkân bulamamıştır. Çünkü elde bulunan sulama arazözlerinden çoğu bozuktur.

Belediyenin Avrupaya sipariş etmek istediği sekiz yeni arazöz ancak sekiz ay sonra tesellüm edileceğinden bunlardan bu sene yaz mevsiminde istifade edilemeyecektir. Binaenaleyh temizlik ve sokak yıkayıp sulanma sahasında görülen noksanlar ancak gelecek sene telâfi edilecektir.

ma şeraiti bu!) Evde sekiz nüfussuz, beş okka ekmek gidiyor... Ben günde yirmi yirmi beş kuruş kazanıyorum... Anneme veriyorum... - Ağabeyim de çalışıyor... O da haftada altı lira alır... Bugün kuru fasulye yedik... - Zeytin yağlı mı, sağağı mı olduğunu pışırırken görmedim... - Sıcak ve etli fasulyenin sağağı olduğunu bilmiyordum, şimdi siz söylediniz de öğrendim.

Evimizde kendisine verdikleri yemeği o yaştaki çocuklarda nadir raslanır bir iştiha ile yedi: Gidasını muntazam alamyınlardan olduğu belliydi.

Sonra yürüdü, gitti... Sokağa çıkınca istasyona doğru koşmağa başladı... Babası ezilen, kendi itilip sümülen, aç bırakılan, taştan ekmeğini çıkaran, bu iyi kalpli, bu behemahal yükselecek ve kendisiyle birlikte hepimizi yükseltecek çocuk!... Bu binlerce çocuklarımızdan biri... (Vâ - Nâ)

Karilerimizin mektupları

Bu ne usul, bu ne muamele?

Bu peşmebe günü Üsküdar'dan Sarıyer'e gidip gelme bir bileti aldım. Geri dönerken Sarıyer iskelesinde bir memura sordum:

— Bununla İstanbul'a gidilir mi?

— Evet! - dedi.

65 numaralı vapurla beş buçukta döndüm. Biletiçi Üsküdar'dan geçtikten sonra geldi. Bakıp zambaladığı halde «Niçin Üsküdar'a inmediniz?» demedi.

Köprüye vardık. Eminönü tarafındaki kapıdan çıkarken, bir memur, ötekine:

— Fark al! - dedi.

İtiraz ettim:

— Beş kuruş vereceksin! - diye ısrar etmesi üzerine çeyreği verdim.

— Makbuz? - dedim.

Hiddetli hiddetli yüzüme baktı:

— Geç! - emrini verdi.

Bu ne usul böyle?... Ve ne muamele?...

Lütfen dikkati celbediniz.

Lütfiye Albek

Kartal içme suyuna kavuşuyor

Kartal Belediyesinde göze çarpan bir faaliyet var

Kartal kaymakamı B. Bahir Öztürk, Kartal Belediye reisliği vazifesini de deruhte ettikten sonra, küçük bir Belediye için kâfi miktarda varidatı malik olduğu halde uzun senelerdenberi bakımsız kalan Kartal Belediye işlerini tanzim etmeğe başlamıştır. B. Bahir Öztürk, Kartalın temizliğine bilhassa ehemmiyet vermiş, Kartalda deniz kenarına muntazam bir rihim yaptırmış, sokakları tamir ettirmiş, esnaf muayene ve murakabesine bilhassa ehemmiyet vermiştir.

B. Bahir Öztürk, Kartal halkının hususile yazın susuzluktan çektiği ızdırabı düşünerek su işlerini esaslı surette tanzime karar vermiştir. Bu itibarla Yakacak suyunun Kartala indirilmesi takarrür etmiş ve 40 bin liralık bir keşif plânı hazırlanmıştır. Bu suyun yakında yolları yapılacak, su Yakacaktan ve Kartalın Rahmanlartepe mevkiinden kasabaya indirilecektir.

Belediye Yakacıkta bir otel yaptıracak

İstanbul Belediyesi Yakacıkta bir otel inşa etmeğe karar vermiştir. Bu otel, 50 odayı ihtiva edecektir. Ancak bu seneki bütçe hazırlandığından otelin inşası için 940 bütçesine tahsisat konulacaktır. Maamafih otel için şimdiden münasip bir arsa aranacaktır.

Belediye, Kartal ile Yakacık arasındaki yolu yaptıracığından otele kolayca gidip gelmek mümkün olacaktır.

Ekmek fiati

Belediye bu hafta içinde karar verecek

Belediyede iktisad müdürlüğünde toplanan iktisad istişare heyeti ekmek fiyatlarını yeniden tesbit etmek ve imkân görülürse ucuzlatmak için çalışıyor.

Bugün yapılacak toplantıda bilhassa fırıncılarla ekmek yapımcılar cemiyetinin ileri sürdüğü iddialar tedkik edilecektir. Fırıncılar, Belediyenin imaliye ücreti olarak kabul ettiği cuval başına 156 kuruş masrafın az olduğunu iddia etmişler, ekmek yapımcılar esnafı ise bu müteleayı red-detmişlerdir.

Bugün her iki zümrenin vereceği raporlar tedkik edilecektir. Aynı zamanda Akşam kız sanat mektepleri pastacılık muallimi B. Esad ile Yeşilköy tohum istasyonu mütehassısı B. Saffet de içtimada bulunarak ekmek fiyatının tesbiti hakkında mütalealarını bildireceklerdir.

Haber aldığımız göre, henüz bir karar verilememekle beraber istişare heyeti, şimdiye kadar yaptığı tedkiklerde fırıncıların 156 kuruş imaliye ücretini az buldukları hakkındaki mütaleasına iştirak etmemekte ve bu fiyatın muhafazası lehinde bulunmaktadır. Hatta, diğer mütehassısların mütaleasına göre ekmek fiyatının biraz daha indirilmesi lâzım geleceğinden Belediye bu hafta içinde behemahal son kararını verecektir.

Taksim kışlası

Belediyeye geçer geçmez yıkılmasına başlanacak

Taksim kışlası ile müstemilâtının Maliye Vekâletinden Belediyeye devri hakkındaki kararın Heyeti Vekileye takdim edildiğini yazmıştık. Karar, Heyeti Vekileden çıktıktan sonra kışla ile müstemilâtının Belediye namına tapuda ferağ muamelesi yapılacaktır.

Bundan sonra kışla ile müstemilâtındaki mağazalar tahliye ettirilecek ve kışlanın yıktırılmasına başlanacaktır.

Belediyenin burada inşa ettireceği büyük tiyatro binasile şehir gazinosu ve klübü etrafında B. Prost. Bir avan proje hazırladığı halde henüz bu projenin tafsilât plânı hazırlanmamıştır. Ağustos içinde tekrar şehrimize dönecek olan mütehassıs bu işle meşgul olacaktır. Bu takdirde buradaki tesisata ancak gelecek sene başlanacaktır.

Adada yangın başlangıcı

Dün saat 14 de, Büyükdada Hristo gazinosu arkasındaki küçük çam ağaçları arasında yangın çıkmış, yangın yerine derhal Adalar itfaiye grubu yetişmiştir. Yangın, yirmi kadar küçük çam ağacı yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının sebebi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir çırpıda

Ticaret zihniyeti

Birkaç pasta almak için Beyoğlunda bir dükkâna girmiştim. Dört, beş genç ellerinde birer küçük tabak, birer çatal ayakta pasta yiyorlardı. Biri ağzındaki pasta lokmasını yuttuktan sonra yanındaki arkadaşına:

— Ben sana söyledim... dedi, bu pasta bir şeye benzemiyor. Dün ben bir Marlene Dietrich yedim... Hâlâ tadı damağımdadır.

Öteki cevap verdi:

Bir daha sefere Marlene Dietrich yeriz.

Bu garip konuşma dikkatimi celbetmişti. Pastacı benim istediğim pastaları kutuya koyarken sordu:

— Bir de Marlene vereyim mi?

— O da nasıl şey öyle?...

Kurnaz dükkân sahibi gülmüseddi: — Bu, dedi, bizim hususi surette yaptığımız bir pastanın ismidir. Çok güzel bir şey... Bir tane vereyim...

— Ver bakalım...

Pastaları sararken bir taraftan da anlatıyordu:

— Ne yaparsınız bayım... «Zaman sana uymazsa, sen zamana uy» derler. Bizim işleri de zamana uydurmak lâzımdır. Bazı çirkin pastalar yapıyoruz. Bunlara beğenilen meşhur artistlerin isimlerini koyuyoruz. Bütün Hollivut bizim pasta camekânlarımızın içinde... İşte Greta Garbo'lar, işe Ananabella'lar...

Sarı kayısı bir pasta göstererek ilâve etti:

— Şu sarı pastanın ismi Marta Egertt...

Yuvarlak, tıkrız, şişman bir insanı hatırlatan pastaları işaret ederek:

— İşte Mae Vest'ler... dedi.

O, bunları anlatırken ben kendime düşünüyordum. bir de: «Bizde ticaret zihniyeti pek az... derler.» Bunu söyleyen her halde çok yanılmış... Aklıma bu ilkbaharın son günlerinde sokakta rasladığım bir satıcı geldi. Yağmur yağıyordu. Adamcağının biri elinde bir sürü şemsiye bağıra bağıra dolaşıyordu:

— Haydi 110 kuruşa... Yeni çıkan Chamberlain şemsiyeleri... 110 kuruşa...

Hikmet Feridun Es

Sarhoşluk

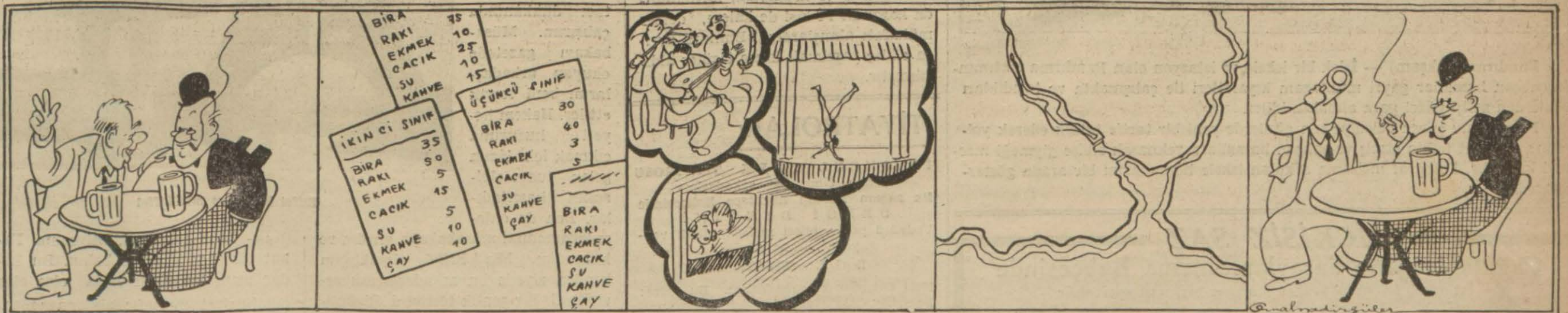
Gece yarısı hiç yoktan kavga çıktı

Arabacı İzzet isminde birisi, evvelki gece saat 11 sularında sarhoş olduğu halde Şehzadebaşında bir ahçı dükkânının önünden geçerken, dükkân sahibi Mevlûdun cırağına «Haydi git yat, yarın erken kalkacaksın» dediğini işitmiş ve durarak müdahale etmiştir. Mevlûd, söylediği sözün kendisine aid olmadığını anlatmış da İzzet gürültünün arkasını getirmemiş, bir taraftan sövüp saymağa başlamıştır. Gürültüyü etraftan işidenler, vaka mahalline koşmuş, bu arada bekçi Ali isminde birisi de gelerek kavgacıları ayırmağa çalışmıştır.

İddia edildiğine göre arabacı İzzet bekçiyi de tahkir etmiş ve nihayet yakalanarak adliyece verilmiştir.

Dün, nöbetçi dördüncü asliye ceza da cereyan eden muhakemede arabacı İzzet, biray yirmi altı gün hapse mahkûm edilmiş, sabıkası olmadığı için de tecil olunmuştur.

Bay Amcaya göre!...

— Meğer şehirde eğlence yerleri varmış da üç sınıfa bile ayrılmış bay Amca...

... Acaba bu yerler tarife üzerinden mi?...

... Eğlence nev'i bakımından mı?...

... Yoksa semt noktai nazarından mı üç sınıfa ayrıldı?...

B. A. — Musiki bakımından olsa gerek!...

— Neden?...

B. A. — Çalgılı bahçeden bol eğlence yeri yok da...

Iktisadî ve malî hafta

Avrupa borsalarında muamele azalıyor - Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

Siyaset ufkunda karanlık bulutlar çoğalmağa başladı. Tehlikenin merkezi sıkleti üç haftadanberi Aksayı Şarkta Tien - Tsin hadiseleri iken bu hafta, dünyayı saracak olan yangının Danzig'den başlaması ihtimalle-ri çoğaldı.

Lehistan koridorunun Baltık denizi üzerinde iskelesi olan bu şehir, umumî harpten evvel Almanyaya aid idi. Versay muahedesi bu şehri, serbes bir limana ifrag ile idaresini, Milletler Cemiyeti mümessilinin kontrolü altında yerli ehaliden mürekkep (ki ekseriyeti Almandır) bir ayan meclisine tevdi etti. Polonyaya mahreç vazifesini görmeğe başlayalıdanberi Danzig'in ticarî ehemmiyeti kat kat arttı; ehali refah içinde idi. Şehrin hususiyeti, Almanların milliyetine ve kültürüne zerre kadar halel vermiyordu.

Buna rağmen Alman propaganda-sı orasını da teshir etti, o derece ki Danzig'liler kendi şahsî menfaatlerini ayaklar altına alarak herçibadâ-bâd Almanyaya iltihadlarını istemektedirler. Bu hareketin menşei yalnız Danzig olsa idi, beynelmîlel siyaset noktaî nazarından o kadar haizî ehemmiyet sayılmayabilirdi. Fakat bu hareketi teşvik eden, kö-rükliyen bizzat Almanyadır; hattâ Almanyaya manevî müzaheret ile de iltifa etmeyip bir casus belli (harp sebebi) teşkil edebilecek olan gönül-lü kıtaatı, top ve tayyare sevkıyatı yapmakta ve şehri, Lehistan ve müt-tefiklerine karşı mukavemet edecek hale koymaktadır ki işin asıl tehli-kesi buradadır.

Geçen gün Lord Halifax, Almanlar-ın Danzig'deki tedarikâtı hakkında sert bir lisan ile ihtaratta bu-lundu. Fakat Almanlarla her husus-ta müzakere kapılarının açık oldu-ğunu da ima etti. Buna rağmen Almanlar fikirlerinde sabit kadem gö-rünüyorlar. Galiba bu cesaretleri, İngilizlerin, henüz Ruslarla bir an-laşma yapamamalarından ileri ge-liyor.

Fransa efkârı umumiyesi vaziyeti vahim görmektedir. Başvekil Dala-dier, hükümetin düşündüğünü şu üç kelimede hulâsa etmiştir: «Silâh-ı lanmak, birleşmek, müteyakkız bu-lunmak.»

Söylemeğe hacet yok, iş âlemi de sukutu hayal içindedir. Amerika pi-yasaları olsun, Avrupa piyasaları ol-sun, siyasetin aldığı son cereyandan çok müteessirdi. Mübadelât azalmak-ta, her yerde, gerek devlet rantları

ve gerek endüstri kâğıdları sukuta mütemayıl bulunmaktadır.

Hafta zarfında2 müttefik Amerika devletleri hazinesi, ecnebi gümüşü mübayaa fiatını 42,75 (beher önce'u) dan 40 cent'e indirmiştir. Bu tedbirden, Kanada, Meksika ve hele Çin çok münfaiddir; zira can çekiş-tiği şu zamanlarda gümüş, Çinin ye-gâne servetini teşkil ediyordu.

Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

Avrupa siyasi vaziyetinin icabı ola-cak, Ankara borsasında yüzde yedi buçuk faizli 1933 senesi Türk borcu tahvilleri bu hafta zarfında gene yir-mişer kuruş geriliyerek 19,22 lirada kaldılar.

Maamafih dahillî istikraz kâğıdla-rımız, her vakit olduğu gibi gene cüzî bir tereffü kaydetmişlerdir; şöy-le ki:

1933 senesi ikramiyeli Ergani 19,14 lira.

1934 Sivas - Erzurum birincisi 19,69 lira.

Sivas - Erzurum diğer tertipler 19,80 lira.

1938 senesi hazine bonosu 69,50 lira.

Yalnız Anadolu grubunda cüzî bir gerileme vardır:

Hisse senedleri 23 lira

Tahviller 37,80 lira

Mümessiller 35,65 lira etmektedir.

Maamafih mümessiller senedlerin sukutu bu ayın iptidasından itiba-ren 514 kuruş kupon bedeli tevzi edilmesinden ileri gelmektedir.

Cumhuriyet Merkez bankası hafta zarfında gene bir puvan kaybederek 108,75 lirada kaldı.

İş bankaları: Nama muharrer olanlar 9,05 lira; hamiline aid olan-lar 9,15 lira ediyor.

Endüstriyel kâğıdlar umumiyetle neşesizdir.

Aslan Çimento 30 kuruş kaybede-rek 8,90 lirada kaldı. Tramvay 5,70 lira; Umum Sigorta 11,50 lira; İtti-hadî Millî 18,50 lira; Terkos 5,35 lira; Üsküdar, Kadıköy Su şirketi 2,55 lira; Bomonti 9,40 (15 kuruş nok-san); İttihad Değirmencilik 12,65 lira; Şark Değirmencilik 0,79 lira; İstanbul Yün, Pamuk ve sair şirketi 58,50 lira; Telefon 10,90 lira (40 ku-ruş fazla); Şirketihayriye 21 lira.

Serbes piyasada Türk altını 1365 kuruş etmektedir.

Mısır Kredi Fonsiyelerinde ikişer puvan kadar sukut vardır:

1903 tertibi 109,50 lira,

1911 tertibi 103 lira ediyor.

Menemen ovasının sulanması

Ameliyat gelecek sene Cüm-huriyet bayramında bitecek

İzmir (Akşam) — Menemen ovası-nın sulanması ve Gediz nehri mecra-sının temizlenmesi, tanzimi işine ehemmiyetle devam edilmektedir. Me-nemen ovasını çok zengin bir bereket ovası haline getirecek bu tesisat için Menemenin Emirâlem boğazında bir regülâtör inşa olunmaktadır. Bu re-gülâtör sayesinde Gediz nehrinin su-ları, şimdiki seviyeden üç metre yu-karı çıkacak ve 11 kilometre uzunlu-ğunda ana kanaldan müteferri küçük kanallara verilerek ova baştan başa sulanacaktır. İnşaat 1940 senesinde biteceği için 1940 Cümhuriyet bayra-mında büyük merasimle eser açıla-caktır.

Menemen ovasının sulanması ve Gediz mecrasının temizlenmesi işi bir milyon küsur bin liralık mühim bir iştir ve iki müteahhid tarafından ya-pılmaktadır. Nafia Vekâleti mühen-disleri de inşaatı, Vekâlet namına ta-kip ve tedkik eylemektedirler.

Regülâtörün temeli için Avrupalan (Pal belânj) lar getirtmişler. Bun-lar, regülâtörün temelini teşkil ede-cek ve on bir metre derinliğe kadar çakılacaktır.

Halk, hükümetin yaptırdığı bu mük-him inşaatın, getireceği zenginlik, bereket ve refah sebebiyle çok büyük memnuniyet içindedir.

Bucaya içme suyu getiriliyor

İzmir (Akşam) — İzmirin yakının-da Buca nahiyesine getirilecek içme suyu için Belediyeler bankasından 30 bin lira istikraz edilmiştir. İstikraz mukavelesini Ankara'da imzalayan Buca Belediye Reisi B. Nazım Anık şehrimize dönmüştür. Geçen sene istikraz edilen para ile içme suyunun dış şebekesi ikmal olunmuştu. Şimdi-ki istikraz parasile kasaba içindeki şebeke tamamlanacak, Bucanın her ta-rafında umumî çeşmeler tesis edile-cek, evlere, müesseselere su verilecek-tir.

Buca, İzmirin bir sayfiyesi sayılır. Havası fevkalâde iyidir, hattâ burada sanatoryom inşasına bile vaktile te-şebbüs edilmişti. Vilâyetin bu sene za-yıf ve yoksul 100 çocuk için açacağı kinderhaymın, Bucada hususî idare-ye ait geniş bir bahçe içindeki binada kurulması kararlaştırılmıştır. Kin-derhaymın civarında geniş bir çam-lık vardır. Buca, güzel içme suyundan mahrumdu, Belediye reisinin çalışma-sını bilmesi ve muvaffak olması saye-sinde bu güzel nahiye merkezi, temiz ve sıhhi içme suyuna da kavuşmuş demektir.

Diyarbakır Halkevinde leh-çe ve yurd bilgisi müsabaka-sında kazananlara mükâfat verildi

Diyarbakır (Akşam) — Halkevi Köycülük komitesi tarafından köylü-ler arasında lehçe ve yurt bilgisi mü-sabakaları yapılmış ve bunlara veri-lecek mükâfatlar komitece kararlaştırılmıştı. Köycülük komitesi, dün sa-at 18 de toplanarak lehçe müsabaka-sında kazanan Mermer köylü Reşid Kayaya bir öküz, Abdullah Sağra bir inek ve yurt bilgisi müsabakasın-da kazanan Tilâlo köylü Ahmed Avşara bir öküz, Kadıköylü Hasan Ye-niye bir tosun, Tilâlo köylü Hamid Çelebiye bir koç, Yusuf Orduya bir dişi koyun mükâfat verilmiştir.

Köy okuma odasında okuma ve yaz-ma öğrenip te müsabaka imtihanın-da kazanan 14 kişi de kalem, defter mükâfatı almışlardır. Bunlara ayrı-ca elbise yapılmak üzere ölçüler al-dırılmıştır.

TIYATROLAR:

İSTANBUL HALK TIYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları
Bu akşam Taksim Altintepe Bahçesinde
DENGİ DENGİNE
Vodvil 3 perde. Mişel revüsi, Atakti var-yetesi. Hans Akulta.
EĞE TIYATROSU
Nuri Gençdur ve arkadaşları. Bu gece:
Bakırköy Sakızağacı Milyadi tiyatrosunda
İKİ SÜNGÜ ARASINDA
Vodvil 3 perde.

Askerî ceza kanununda değiştirilen maddeler

Lâyhaların encümenlerce müzakereden sonra aldıkları şekli yazıyoruz

Ankara (Akşam) — Askerî ce-za kanununun 47 nci ve 148 inci mad-delerinin değiştirilmesine ve askerî usulî muhakeme kanununun 3 ve 30 uncu maddelerine birer fıkra ilâ-vesine dair olan kanun projeleri en-cümenlerce müzakere edilerek Meclis ruznamesine alınmıştır.

Her üç lâyiha da encümenlerde ba-zı tadillere uğramıştır. Lâyhaların encümenlerden geçtikten sonra al-dıkları son şekli aynen bildiriyorum:

1 — 1632 sayılı askerî ceza kanununun iki maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştiri-lerek numaralı hâzinalarında gösterilen maddeler yerine ikame olunmuştur.

Cezaların tecili:

Madde 47 — Türk ceza kanununun bir-inci kitabının müstakîl faslında yazılı olan cezaların tecili hakkındaki kaideler aşağıdaki hükümler nazara alınmak şart-ile askerî şahıslar hakkında da tatbik olunur.

A) Askerî mahkemelerden askerî ceza kanununun üçüncü babının üç ve dör-düncü fasılları ile 84 üncü maddesi hariç olmak üzere 5 inci ve 130 uncu madde hariç olmak üzere 8 inci fasıllarında ya-zılı suçlardan dolayı verilen cezalar tecil edilemez. Ancak fill işlediği zaman 18 yaşını doldurmuş çocuklarla hüküm zamanda 70 yaşına girmiş olan-ların mahkûm oldukları bir seneden az hapis cezaları tecil olunabilir.

B) Evvelki mahkûmiyet askerî bir suç için verilmiş bir ceza olur ve bu askerî suç Türk ceza kanunu mucibince cezayı mucip bir fill bulunmazca ikinci fillden do-layî Türk ceza kanunu mucibince verile-cek cezanın teciline birinci fill mâni ol-maz.

Siyasi maksadla toplananlar, siyasi fır-kalara girenler, siyasi makale yazan ve nutuk söyleyenler ve Türk ceza kanunu-nun 141, 142 nci maddelerinde yazılı suçları ordu içinde veya ordu mensupları arasında işleyenler.

Madde 148 — A) Siyasi maksadla toplananlar, siyasi fırkalara girenler, siyasi nümayiş ve ihtimallara ve intihabata iş-tirak edenler veya her ne suretle olursa olsun bu maksadla şifahi telkinatta bul-unanlar ve siyasi makale yazanlar ve bu yolda nutuk söyleyenler beş seneye ka-dar hapsolunur.

Türk ceza kanununun 141 ve 142 nci maddelerinde yazılı olan cürümleri ordu

içinde veya ordu mensupları ve askerî fabrika ve müesseselerdeki müstahdemler veya işçiler arasında işliyenlerin cezaları yarından aşağı olmamak üzere arttırılır.

B) Bu cürümler, seferberlik zamanında işlenirse ceza, iki misli olarak hükümlu-nur.

Eğer bu cürümlerin işlenmesi neticesi olarak askerî hizmetlere zarar gelmiş olursa ceza on beş seneden aşağı olma-mak üzere ağır haptistir. Bu zarar ehem-miyetli olursa, fill daha ağır bir cürüm teşkil etmediği takdirde, müebbet ağır hapis cezası hükümlunur.

Askerî muhakeme usulü kanunu-nun üçüncü ve dokuzuncu maddele-rini değiştiren kanun lâyihasının da son şekli şöyledir:

1 — 1631 sayılı askerî muhakeme usulü kanununun 2861 sayılı kanunla değiştiri-len üçüncü maddesiyle aynı kanunun 30 uncu maddesi aşağıda gösterildiği şe-kilde değiştirilmiştir:

Askerî mahkemelerde muhakeme olu-nacak diğer şahıslar.

2 — Aşağıda yazılı suçları işliyenler askerî şahıslardan olmasalar bile askerî mahkemelere verilirler.

Askerî ceza kanununun 63, 64, 81, 93, 94, 95, 100, 101, 102, 124, 125 ve 127 nci mad-deler ile 148 inci maddenin (B) fıkrası-da yazılı suçlar;

B) Umumi mahkemeler bulunmayan harp muntakalarında işlenen bütün suç-lar;

C) Askerî ceza kanununun 155, 157, 158, 159, 160 ve 161 inci maddelerinde yazılı suçlar.

Madde 30 — A) Her fırkada ve muadili makamlarda, neferden binbaşya (binba-şı dahil) kadar olan ve muadili bulunan şahısları muhakemeye mezun lüzumu ka-dar mahkeme teşekkül eder.

B) Her kolorduda ve muadili makam-larda, neferden miralaya kadar (miralay dahil) olan şahısları muhakemeye mezun lüzumu kadar askerî mahkeme teşekkül eder.

C) Büyük erkânı harbiye reisliği em-rinde ve seferberlikte ordularda ve baş-kumandanlık emrinde, neferden müşe-re kadar şahısları muhakemeye mezun lü-zumu kadar askerî mahkeme teşekkül eder.

Askerî ceza kanununun 148 inci mad-desinde yazılı suçları işliyenlerin muha-kemeleri kor veya muadili ve yahut müs-takîl tümenlerde teşkil edilecek askerî mahkemelerde görülür. Bu mahkemelerden birinin tayini en büyük adli amire aiddir.

Mis Eiffel seçildi

1,85 boyunda olan genç kız diyor ki: «Tabii evlenmek is-terim. Fakat bu kadar uzun boylu kızla, olsa olsa, Cüm-huriyet Muhafız alayından biri evlenebilir!»

Paristeki Eiffel

kulesinin elli yaşı-na bastığını geçen-de yazmıştık Bu münasebetle Pa-riste garip bir müsabaka tertip edilmiştir. Müsa-baka Mis Eiffel adını alacak en uzun boylu kıızı bulmak içindi. Müsabakaya bir çok kızlar girmiş, neticede birincili-ği madmazel Jac-queline Vialle ka-zanmıştır.

Mis Eiffel 20 yaşında bir genç kızdır. Boyu ta-mam 1 metre 85 santimetredir. Kendisiyle görüşen bir gazete muhar-ririne demiştir ki:

— Madeleine bulvarında bir pas-tacı dükkanında çalışırım. Müs-abakayı gazetede okuyan arkadaş-larım beni teşvik ettiler. Hakem he-yeti huzuruna çıkmak için lâzım gelen suare elbi-sesini hazırladı-lar. Ben de onla-rı kıramadım, müsabakaya girdim ve kazandım. Mis Eiffel olmaklım benden ziyade bu arkadaşlarımı se-vindirdi. Bir şenlik tertibini düşünüy-yorlar. Onları memnun görmek beni de memnun ediyor.

Muharrir evlenmeği düşünüp dü-şünmediğini sorunca genç kız şu ce-vabı vermiştir:

Eiffel kulesi ve mis Eiffel

«— Tabii evlenmek istiyorum. Fa-kat bir kere boyuma bakın. Bu ka-dar uzun boylu bir kızla olsa olsa cümhuriyet muhafız alayına men-sup biri evlenebilir!»

Genç kız Mis Eiffel olduktan son-ra ilk defa olarak meşhur kuleye çıkmıştır.

Bandırma (Akşam) — İşlek bir iskele ve istasyon olan Bandırma rıhtımın-da çalışan hamallar gayri muntazam kıyafetleri ile çalışmakta ve taşıdıkları yüklerden gelişi güzel para almakta idiler.

Bu noksanı gören belediye son günlerde yeni bir tarife tatbik ederek yol-culara emniyet telkin etmiş ve çalışan hamallara yeknasak elbise giymeği mec-buri kılmıştır. Fotoğraf intizama sokulan iskele hamallarını bir arada göster-mektedir.

İÇKİSİZ SAZ

Cağaloğlu Çifte Saraylar Sinema Bahçesinde
İstanbul halkının arzusu üzerine kıymetli san'atkar

MÜNİR NURETTİN

ve arkadaşları 4 Temmuz Salı günü akşamı

Sinemada: Her program iki büyük Film gösterilmektedir.

Kapısı: Cumhuriyet Matbaası karşısındadır

Amerikada bitaraflık kanunu

Bugün bütün dünyanın nazarı Moskova ile Vasingtona tevcih edilmiş bulunuyor. Çünkü şimdiki cihan siyaseti üzerinde büyük tesir yapabilecek teşebbüs ve hareketlerin meydana gelip gelmeyeceği Moskovada İngiliz fevkalâde elçisi ile Sovyet baş komiseri Molotof arasında devam eden temaslara Vasingtonda Amerika müttahid hükümetleri umumî parlâmentosu kongrede cereyan etmekte bulunan münakaşaların neticesine bağlı bulunuyor.

Amerikada hükümetin başında bulunan Cümhurreis Roosevelt ile Kabinisi erkânı kendisi gibi demokrasi rejimine tâbi İngiltere ile Fransaya müttelik olmasa bile hiç olmasa bir harpte silâh ve mühimmat ve diğer eşya vermek suretile yardım etmeğe yani hayırhah bitaraf olmağa taraftarlardır. Fakat âyan ve mebusan her şeyden evvel Amerikanın Avrupa ve Asyada çıkacak her hangi harpten mutlak surette uzak kalmağı tasmin etmiş bulunuyor.

Parlamento tatil yapmazdan evvel Amerika hükümeti bir harp zamanında blâistisna umum muharip devletlere silâh ve mühimmat verilmesini meneden bitaraflık kanununun bazı maddelerini değiştirtmeğe teşebbüs etmiş ve bazı tekliflerde bulunmuştur.

Fakat Rooseveltin gerek kendisinin taraftarı demokratlar gerek cümhuriyetçiler Amerika bir defa silâh verdikten sonra arkasından asker dahi vermesi icab edeceği düşüncesiyle bu tadilâta razı olmamışlardır. Neticede Cümhurreisnin teklifleri reddedilmiştir. Mebusan meclisinde verilen bu karar şimdi âyana gelmiştir. Memleketin harici siyaseti üzerinde nüfuz ve salâhiyeti daha geniş olan âyan meclisinde hükümetin tadil tekliflerinin terfî edilmesi pek muhtemel değildir.

Hattâ âyan meclisi Reiscümhurun doların altın kıymetini değiştirmek salâhiyetini de fazla bulduğundan âyan ve mebusan muhtelit komisyonunda verilen kararın hilâfına olarak büsbütün geri almıştır. **AKŞAM**

Yaman bir dolandırıcı

Sofyada birçok tanınmış kimseleri dolandıran bir serseri yakalandı

Sofyada çıkan Zarya gazetesinin yazdığına göre, Bulgaristanda garip bir dolandırıcılık yapılmıştır. Bu dolandırıcılığa Sofya zenginlerinden tanınmış bazı kimseler kurban gitmiştir. Bunların arasında bir doktor, maruf mimarlar ve yüksek devlet memurları vardır.

Dolandırıcılığı yapan 40 yaşında Kiril Nikolov Fetvacevdir. Varnada bir sinemanın sabık sahibidir.

935 senesinde Kiril Fetvacev İvan Roben namında bir doktorla tanışmıştır. Bu doktoru kendisinin «Verri Robi» isminde bir Amerikan firmasının mümessili ve Amerikada üç milyarder Bulgardan miras kalan 3 milyar levayı, Bulgaristanda 40 hastane, sanatoryom, sinema vesaire gibi binaların inşa edilmesi için selâhiyet sahibi olduğuna kandırmıştır.

Fetvacev, inşa edilecek hastane ve sanatoryomlara bir direktör tayin etmek lâzım geldiğinden bahisle bu vazifeyi doktor Robev'e vermiştir.

Yuakrıda isimleri geçen müesseselerin, plânlarını hazırlamak için Fetvacevin olmasına tanınmış sofya mimarlarından K. yakalanmıştır.

Bu hayırlı inşaat dalaveresine yüksek bir devlet memuru da ilthak etmiştir. Mimar K. ile doktor Robev haftalarca içelerde dolayarak hastane ve sanatoryomların kurulacağı yerlerin tesbit edilmesi için belediyelerle mukaveleler akdetmişlerdir.

Hatta Varnada doktor Robev bu hayırlı inşaat için «Karadeniz - Çerno More» gazetesine beyanatta da bulunmuştur.

Hastane ve sanatoryomların kurulacakları kazalarda ne kadar hasta çıkabileceği hakkında mafûmat toplanmış, istatistikler hazırlanmıştır. Ve bu vesilelerle Fetvacev doktor Robevi 42000 leva, yüksek devlet memurunu 50,000, mimarı 270,000 leva dolandırmıştır.

En nihayet dolandırıcı Fetvacev sivil polis teşkilâtının eline düşerek tevkif edilmiştir.

Garibi şurası ki, Fetvacev bu üç sene zarfında diğer bir dolandırıcılık suçile mahkûm olarak umumî hapishaneye girmişse de bu, yukarıdaki en büyük dolandırıcılığı sonuna kadar devam ettirmesine mani olmamıştır. Hapiste iken arkadaşları ve ortağı sayılan doktor Robev kendisini hapishanede ziyaret ettiği halde yine kendisinden şüphelenmemiştir.

Polis tahkikatına göre Fetvacev, muhtelif vesilelerle Ziraat Nezaretinin sabık başsekreteri V. Kumano-va muhtelif çekler imzalatmış ve ondan da 40,000 leva dolandırmıştır. Bundan sonra Fetvacev Sofya zenginlerinden birkaçını yarım mil-

yon leva kadar dolandırmış, bunları, Sofyada Amerikanvari ölçüde 10 katlı büyük bir sinema binası yapılabileceğinden bahisle aldatmıştır.

Bu binada, otel, restoranlar, mağaza ve salonlar da dahil bulunacakmış. Sofyada bulvar kurtarıcı Çar ve Benkovski ve Aksakov caddeleri arasında inşa edilecek olan bu muazzam binanın plânlarını iki tanınmış mimara yaptırmıştır. Büyük gayretler sarfedilerek hazırlanan bu muazzam bina ve apartmanın plânları şimdi polis müdürlüğünde bulunmaktadır. Binanın kurulması için dolandırıcı Fetvacev bir teşekkül vücuda getirmiş ve buna «Sine-ma Kolumbiya» ismini vermiştir.

Para çekmek için doktor ve mimarları bu kadar yoran ve onlara aylarca hastane, sanatoryom ve Amerikanvari sinema binaları plânları yaptıran ve bunları içellerde köy köy ve kasaba kasaba dolandırarak hastane ve sanatoryom yerlerinin tesbiti için belediyelerle mukavele akdettiren ve neticede bunları ve yüksek memurlara varıncaya kadar birçok kimseleri dolandıran Fetvacevin daha birçok enteresan dolandırıcılarının meydana çıkarılacağı tahmin ediliyor.

Çapa kız muallim mektebinde

Dün talebe velilerine muvafakıyetli bir müsamere verildi

Dün Çapa kız muallim mektebinde talebe velilerine bir müsamere tertib edilmiştir.

Müsamere salonu, mektepten bu sene mezun olan 108 talebenin akra-bası ve güzide bir davetlilerin heyeti ile dolmuştu. Müsamereye istiklâl marşı ile başlanmıştır. Son sınıf talebesinin üç ses üzerinden ve koro halinde iştirak ettiği millî marşımız, ayakta ve hürmetle dinlenmiştir. Bundan sonra, yeni mezunlardan Fikriye Tüzün, sahneye gelerek müsamereye gelenlere ve hocalarına şükran duygularını ifade etmiş, alkışlanmıştır. Fikriye Tüzünden sonra son sınıf talebesinden Ahdar, Bethoven'den parçalar çalmış, Cemal Resid ile Adnan Saygın'ın halk şarkılarından muhtelif parçaları muvaffakiyetle okumuştur. Müteakiben talebeler tarafından Gadavosk dansı, zeybek ve Kandere millî oyunları oynanmıştır.

Oyunklardan sonra mektebin İngilizce muallimi Vecihe Karamehmed tarafından İngilizden adapte edilen (Fatma) isimli bir komedi muzikâl oynanmış ve çok alkışlanmıştır.

Newyork sergisinde Türk sitesi

“Aslan südü,, ve türk yemekleri Amerikalıların nazarı dikkatini celbetti

Bir Amerika mecmuası : “Türk sitesine bir defa giren başka bir yere gitmeği arzu etmiyor,, diyor

Newyork sergisindeki devlet pavyonundan bahsetmiştik. Sergide bundan başka Türk sitesi denilen ikinci bir pavyon daha vardır. Bu pavyon serginin katalog mimarisinin tesirinden uzak kalmış, millî üslup taşıyan nadir binalardan biridir. Alt katında lokanta, bar, kahve, çarşı, İnhisarlar kısmı, Eti Bank kısmı ve Hacı Bekir'in satış yeri bulunmaktadır. Üst katı vakit vakit açılan sergilerine tahsis olunmuştur.

Türk sitesinin fiskiyeli havuzları ve kuşluklarına alıştırılan beyaz güvercinler burasını serginin en ferah verici ve cazip yeri haline getirmiştir. Avluya bakan duvarları Türkiye'ye aid manzaralarla süslenmiştir. Buradaki fotoğraflarımızın mevzuları ve nefaseti çok alâka uyandırmaktadır.

Ecnebi görüşle Türk sitesi

Türk sitesi hakkında Amerika gazetelerinde pek sitayişkâr yazılar çıkmıştır. Amerikada çıkan gazetele-rin pek büyük bir adede balığ olduğu düşünülürse pavyonlarımız hakkında yazılanları hulâsa etmenin bile müşkül olduğu anlaşılır. Leh-mizde yazılan yazılar hakkında bir fikir vermek için bunlardan bir kaçının bazı parçaları aşağıya alınmıştır.

New York Times gazetesinden: «Türk pavyonu uzun asırları dolduran Türk kültürü ile garp dinamizminin ahenkî imtizacını canlı bir şekilde ifade etmektedir. Çini ile örtülü harici sathı ve güzel iç avlusu ile serginin en ziyade dikkati celbeden binalarından biridir. Servi ağaçları ile gölgelenen fiskiyeli havuzları, haricin güneşli ve sıcak sokaklarla te-zad teşkil etmekte ve insana serinlik ve ferahlık vermektedir.

Gazete bundan sonra «İstanbulun çarşısını andıran güzel bir pazar» diye vasıflandırdığı Sümer Bank'ın idare ettiği satış kısmındaki seçme eşyayı birer birer anlatmakta. Eti Bank kısmında da şu sözün nazarı dikkati celbettğini yazmaktadır: «Maden amelesinin yaşayış şartlarını daima daha ziyade iyileştirmek Türkiye Cümhuriyetinin içtimai programına dahildir.»

Gene aynı gazete, teşhir ettiğimiz müze eşyasını birer birer anlattıktan ve Türk sitesinin cephesindeki se-billeri ve pavyonumuzun karşısında inşa edilmiş olup pek beğenilen Türk çeşmesini tarif ettikten sonra Devlet pavyonumuzda ifade olunmuş olan Türk idealleri üzerinde uzun uzun durmaktadır.

World Telegram gazetesinden: Sergiyi ziyaret eden muharrir şöyle yazıyor: «Bil-men siz sergide en çok beğendiğiniz yeri seçtiniz mi? Bana sorarsanız Türk pavyonu üzerinde herkesle bahse tutuşmağa hazırım. Çini ile örtülü cephesi ve güzel kemerleri ile bence Türk pavyonu serginin en güzel yeridir.»

New Record gazetesinden: «İnsanı teşhir edecek güzellikte olan Türk pavyonunun bizim için mimarlık bakımından istifade edilmeğe lâyık tarafları vardır. Meselâ mallarını iyi göstermek için teşhir etmek isteyen ticaret müesseseleri Türk pavyonundan türlü türlü fikirler alabilirler. Orta büyüklükte bir şehrin bir ticarethanesi için bundan ideal bir yapı şekli olamaz. Altı köşeli şekli ile âzamî derecede tabii ziya temin etmekte ve ancak iç taraflarının tenvirine ihtiyaç kalmamaktadır. Duvarlarındaki oymalar kıymetli eşyayı gayet sanatlı ve tesirli bir surette teşhir etmeğe müsaidir.»

Cue Mecmuasından: «Türk sergisi alâka ve zevkinizi temin edecek bir çok şeylerle doludur. Pavyonun kendisi eski Türk mimarisinin güzel bir nümunesidir. Duvarlarındaki resimler, mozaikler, her tarafındaki havuzlar, iç avlusunun ferahlı manzarası için büyük tesir eder. Yukarı katta baha biçilmez halılar ve diğer müze eşyası vardır. Aşağı kattaki lokantanın yemekleri flatçe mutedildir. İnsana egzotik bir zevk temin etmektedir.»

New Yorker mecmuasından: «Açılma hususunda birincilerden biri olan Türk pavyonunu keşfettikten sonradır ki sergi reisi Mr. Whalen'ın kaç aydır Türk sergisinden neden bu kadar zevkle bahsettğine akıl erdirdim. Newyorkta bir tre-ne bindikten 20 dakika sonra kendimi serin, gölgeli bir avluda oturdum ve güzel bir orkestra dinler vaziyette buldum. Gözlerim fiskiyelerin akışını takip ediyordu. Önce yaprak dolması, midye dolması, börek gibi İstanbul mezeleleri getirildi. Bu geçirdiğim tecrübenin ne kadar zevkli olduğunu anlamak için sizin de bunu ay-

nen tekrar etmeniz lâzımdır. Türk pavyonu serginin en iç açıcı yerlerinden biridir.»

Türk sitesinde bir aylık faaliyet

Sitenin her kısmı büyük alâka uyandırmıştır. Türk lokantası devamlı bir alâkanın mevzuu olmuştur. Bu hususta heyetimizin raporunda şöyle denmektedir:

«Türk lokantası serginin en beğenilen ve rağbet gören lokantalarından biridir. Bunun delillerinden biri olarak sergi münasebetile Newyorkta bulunan Belçika elması tacirlerinin, Belçika pavyonunda çok güzel bir lokanta olduğu halde, Newyork mücevhercileri şerefine verdikleri yüz elli kişilik ziyafet için bizim lokantamızı tercih ettiklerini zikredebilirim.»

Amerikan matbuatının lokantamız hakkındaki neşriyatına bir örnek olmak üzere de, Newyork halkının boş vakitlerini iyi geçirmesine rehberlik eden haftalık bir mecmuadan şu satırlar alınmıştır: «Türk lokantasına gidince rakı ısmarlayınız. Yalnız şunu da unutmayınız ki Türklerin kendileri de buna «Aslan sütü» adını veriyorlar. İlk rakı sizi şeytanlarla karşılaştırır. İkincide aslan kesildiğini duyarsınız. Üçüncüyü tavsiye etmeyiz, çünkü kendinizden geçmeniz ihtimali vardır. Anasonun masum kokusuna aldanmayınız, sert şeydir. Türk sergisi sizi teşhir edecektir. Buraya bir defa gittikten sonra başka yere gitmeğe arzunuz ve vaktiniz olmayacaktır. Hesabınızı Türk sergisinden doğruca eve gitmek üzere tutunuz.»

Lokantamızdaki Türk yemekleri Amerikada dikkati celbetmiştir. Gazete ve mecmualar lokantamızdan bahsederken yemeklerimizi uzun uzadıya tarif etmektedirler.

Sigara ve rakılarımız

Sergide sigara satışlarımızın ümidlerin fevkinde bir seyr takip ettiği, heyetimizce bildirilmektedir. İnhisar idaremizin Newyorkta imal ettiği hususî ambalajlı paketlerden maada Türkiye'de imal edilen sigaralar da, yüksek olan mamul bütün gümrüğünün inzimamına rağmen oldukça rağbet görmektedir.

Türk çarşısı

Millî zevkimizin, millî zekâ ve kabiliyetimizin nümuneleri halinde nesilden nesile intikal ederek hâlâ yaşayan tarihî sanatlarımızı tanıtmak gayesiyle elişlerimizin en iyileri ve

en güzelleri bir heyet tarafından seçilerek sergiye gönderilmiştir. Bu eşyanın mübayaa veya emanet suretile sevki ve sergide satışı gibi muameleler Sümer Bank tarafından deruhde edilmiştir.

Amerikanın ne geniz ve iştira kabiliyeti yüksek bir pazar olduğu düşünülürse elişlerimizin bu piyasada tanınmasının ve tutunmasının bir çok küçük sanat ve eliş şubelerimiz için ne derecede mühim olduğu kolaylıkla takdir edilir. Bu itibarla elişlerimizin sergide Türk sitesinin çarşı kısmında teşhirinden büyük faydalar beklenmektedir.

Elişlerimiz nefasetleri bakımından pek takdir edilmiştir. Ancak bunların mühim bir kısmının gümrük ihtilâfından dolayı mayıs sonlarında gümrükten çıkarılabilmüş olması ve kıymetlerinin yüzde doksanına kadar gümrük resmine tâbi tutulmuş olmaları dolayısıyla mayıs son haftasındaki satışlar matlup derecede inkişaf edememiştir.

Bu vaziyet karşısında sergi heyetimiz, Newyork'un yüksek ve zengin tabaka halkını, büyük mağazaları ve matbuatın bu nevi sanat işlerine aid sütunlarını idare eden muharrirlerini çarşımızla alâkadar etmek için teşebbüslere girişmiştir. Bu tedbirin iyi neticeler vereceği ümid edilebilir.

Türk sitesinde Eti Bank madenlerimiz ve maden siyasetimizi tanıtmak üzere çok muvaffak bir teşhir yapmıştır.

Hacı Bekir mamulâtı: Bu beynelmilel tanınmış firmanın Newyork'ta sergi haricindeki bir mahalde buradan ustalar ve kazanlar götürmek suretile yaptığı imalât sergide büyük rağbet görmektedir.

Periyodik sergilerimiz

Sergide memleketimiz ve pavyonlarımız etrafındaki alâkayı daimi surette canlı tutabilmek için tasavvur edilen hareketli teşhir tarzı ile alâkalı tedbirler arasında tertip müddetleri de dahil olmak üzere biri iki, diğerleri birer ay müddetle devam edecek periyodik sergiler tertibi düşünülmüştür:

- 1 — Müze eşyası ile eski Türk sanatları 25 haziran - 30 nisan.
- 2 — Turizm sergisi 1 - 25 temmuz.
- 3 — Türk mimari sergisi 1 - 25 ağustos.
- 4 — Çini motifleri sergisi 1 - 25 eylül.
- 5 — Yarnın Türkiye'si 1 - 30 ilk-teşrin.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Kabotaj ne demektir?

Deniz bayramı münasebetile kabotaj kelimesi sık sık tekrarlandı. Bu söz ispanyolca (coğrafi mânadaki) «burun» muadili olan «cabo» kelimesinden alınmıştır. Uzun seferlerin - «esfari baide» nin - aksine olarak, gemilerin sahiliden pek uzaklaşmaksızın seyahat etmeleri demektir. Aynı memleketin muhtelif iskeleleri arasında yapılan deniz seferlerine kabotaj denir.

«Büyük kabotaj», «küçük kabotaj» gibi farklı tabirler varsa de bizde kullanılmıyor. «Büyük kabotaj», daha ziyade, anavatandan haric müstemlekelerle seyrüsefer mânâsınadır.

Eskiden Türk limanlarında ecnebi vapurları işlerdi; meselâ İzmirden İstanbul'a yük ve yolcu taşırlardı. Bu da denizcilüğimizin inkişafına mani olan bir kapitülasyon belâsıydı.

Lozan muahedesi her türlü kapitülasyonları kaldırmakla beraber kabotaj hakkını da Türk bayrağına hasretti. Şimdi bir ecnebi gemi muh-

tef Türk limanlarına uğrayabilir; haricden bize, bizden harice yolcu götürebilir; lâkin iki Türk limanı arasında nakliyat yapamaz. İşte bu farktan bugünkü ticaret filomuz doğmuştur ki muvaffakiyetini Lozan kahrâmanı İsmet İnönüye borçluyuz.

Kabotajı nefesine hasrettiren milletler olduğu gibi, İngiltereyi takliden ecnebi gemilerine kendi sahillerinde işlemek hakkını veren memleketler de mevcuttur. Fakat bizim eski şeklimizle bunlar arasında yine fark vardı. Zira biz, bu hakkı rızamızla değil, kapitülasyon icabı tanıyorduk.

Diyarbakırda çeltik ziraati ileri götürülecek

Diyarbakır (Akşam) — Vilâyet, çeltik ziraatını ileri götürmek için Antalyadaki çeltiklikler üzerinde tedkikatta bulunmak üzere Ziraat müdürü Halil Yardımcı, Ziraat Vekâletinin tensibile Antalyaya hareket etmiştir.

Aşk uğrunda sahtekârlık

Kardeşinin nüfus tezkeresile evlenen bir genç 2 sene hapse mahkûm oldu

Fakat mahkeme hafifletici sebepleri göz önüne alarak delikanlının cezasını tecil etti

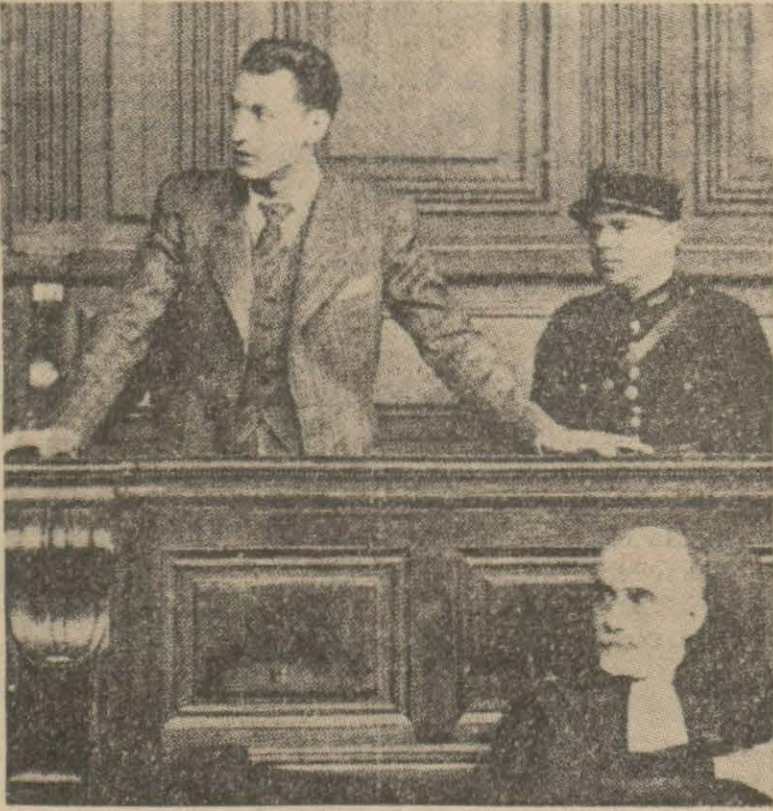
Paris ağırceza mahkemesi, aşk yüzünden, hüviyet sahtekârlığı yapan bir genci muhakeme ederek iki sene hapse mahkûm ve cezasını tecil etmiştir. Davanın asıl garabeti, davacının ve suçlunun iki öz kardeş olmasıdır. Şimdi asıl davaya geçelim: Marsel namında çok sevimli bir genç, 1933 seneğinde Jüstin namında bir daktilo ile sevişmiş ve genç kız gebe kalmıştır.

Marsel, hem doğacak çocuğuna mesruiyet vermek, hem de sevgilisinin arzusunun yerine getirmek için onunla evlenmek istemiş, fakat beklenmedik kanunî bir zorluk karşısında kalmıştır. Kendisi henüz reşid yaşına varmamıştı. Annesi, babası da ölmüş, dünyada yalnız kendisinden 3-4 yaş büyük Elie namındaki kardeşi kalmıştı.

Binaenaleyh, Marsel bu kanunî müşkülün ortadan kalkmasına bir iki sene daha beklememek için ağabeyi Elie'nin nüfus tezkeresi ile evlenmeyi düşünmüş ve evlenme memuruna giderek Jüstin ile nikâhını kıydırmıştır.

Aradan dört beş sene geçtikten sonra kardeşi Elie de sevdiği bir işçi kızla evlenmek istemiş, evlenme dairesine giderek kanunî muameleye tevessül etmeğe kalkmış, kendisinin 3 sene evvel Jüstin namında bir kızla nikâhının kuyulmuş olduğunu görmüştür.

Elie, bu sahtekârlığı küçük kardeşinin yapmış olduğunu sezerek, evlenme memuruna birşey söylemeksiz, belediye dairesinden çıkıp gitmiş ve doğruca küçük kardeşi Marseli bularak bu sahtekârlığı niçin yaptığını sormuştur. Marsel, evlemek istediği zaman küçük olduğunu ve müstakbel zevcesi hamile olduğunu, doğacak çocuğa piç dedirtmemek için kendisinin nüfus tezkeresile evlenmeğe mecbur kaldığını itiraf etmiş,

Marsel mahkeme huzurunda

kardeşinden af dilemiştir.

Elie çok müşkül bir vaziyette kalmıştır. Hükûmete müracaatla meseleyi anlatsa, biricik kardeşini ağırceza mahkemesine düşürecek, sükût etse sevgilisile evlenmekten vazgeçmek lâzım gelecekti. Zira aynı namla zevcesi hayatta iken ikinci bir kadırla evlenemezdi. Kardeşi Marselin zevcesi, nüfus defterlerinde kendi zevcesi olarak kaydedilmişti. Zavalı delikanlı, iki cami arasında beynamaz kaldığı cihetle, bir avukata başvurarak meseleyi anlatmış ve kendisini bu müşkül vaziyetten kurtaracak kanunî bir yol bulmasını istemiştir.

Avukat düşünmüş, taşınmış, Elie'nin nüfus defterlerindeki evli kaydını düzeltmek ve sevgilisile evlenmek için meseleyi mahkemeye intikal ettirmekten başka kanunî bir çare göremediğini söylemiş, fakat Fransız jüri heyetleri, aşk ve sevdâ yüzünden işlenen suçlar için ekseriyetle beraet kararı verdiği cihetle, bu sahtekârlığı yapan kardeşi Marselin beraet etmesine bile asgari hapis cezasına mahkûm edileceğini ve cezasının tecilini muhakkak sandığını ilâve etmiştir.

Bu izahat üzerine Elie, avukata, kanunî muameleye başlamak için vekâlet vermiştir. Sorgu hâkimi, tahkikata başlamış, hüviyet sahtekârlığı yapan Marseli gayri mevkuf olarak ağırce-

za mahkemesine vermiştir. Geçen hafta, davacı ve suçlu iki kardeş, Paris ağırceza mahkemesine gelmiştir.

Elie, davacı mevkine, kardeşi Marsel de suçlu sandalyesine oturmuştur. Celseyi açan mahkeme reisi, Marsel'e hitap ederek:

— Oğlum, maksadına varmak için bu sahtekârlığı yapmana lüzum yoktu. Eğer Seiue mahkemesi dördüncü müddeiumumî muavinine başvursaydın derdine bir çare bulurdu. Çünkü o, senin işlediğin cürümlere karşı çok hisli davranır, müracaat edenlere âzami kolaylık gösterir.

— Bay reis! İşlediğim cürümden dolayı, son derece müteessirim. Beni bugün huzuruza çıkaran cürmü işlediğim zaman cahil idim. Annem ölmüş, babam kaybolmuş. Büyük babam ile büyük annem çoktan ölmüşlerdi.

Rüşüt yaşına basarak evlenebilmek için birçok aylar daha beklemeliyim lâzımdı. Fakat sevgilim Jüstin, her gün sinir buhranlarına tutulur, gözleri yaşla dolardı. Çok müşkül bir vaziyette idi. Karnı, gebeliğini annesinden ve babasından saklayamayacak derecede şişmişti. Çok feci bir vaziyete düşmüştüm. Bay reis! Yüksek vicdanınıza hitap ediyorum. Siz, benim vaziyetimde olsaydınız, başka türlü hareket edebilir miydiniz?

Reis — Öyle amma! Görüyorsunuz, incir çekirdeğini bile öldürmeyen bir mesele için başınıza ne belâlar getirdiniz?

Maznun — Evet, doğrudur. Fakat, ne yapacağımı şaşırmıştım. Çılgına dönmüştüm. Beklesem bile, aynı müşkülâtın kurtulamayacaktım.

Reis — İfrata varıyorsun oğlum! O sırada davacı Elie'nin avukatı müdafaa etti ve dedi ki:

— Biz suçlunun cezalandırılmasını değil, nüfustaki kaydın düzeltilmesini istiyoruz. Müvekkilim kardeşini affettiriyor.

Esasen bu suç, fena bir maksatla işlenmemiştir. Ona yüksek mahkemenin şefaatini istirham ediyoruz.

Müddeiumumî, «aşk uğrunda işlenmiş olan bu suçta da cezalandırırken heyeti hâkimenin muhaffef sebepleri nazarı dikkate almasını talep etti. Mahkeme, kısa bir müşavere-den sonra Marseli iki sene hapse mahkûm etti ve cezasını da tecil etti.

Kızını para ile satıyor

Sonra yalnız yola çıkmasına izin vermiyeceğini bildiriyor

Fransada bir çingene allesi arasında çıkan ihtilâf birçok dedikodulara sebep olmuştur. İhtilâf bir aralık feci bir şekil almak üzere iken sonunda bir hal şekli bulunabilmiştir. Mesele şudur:

Alfred Schmit adında bir çingene, küçük yaşta iken Avrupadan cenubî Afrikaya gitmiştir. Schmit göçebe hayatı veya bir şehirde yerleşerek malûm bir kaç sanattan biri ile meşgul olmağı muvafık bulmamış, cenubî Afrikada zengin olmağı aklına koymuştur. Filhakika küçük çingene yılmadan çalışmış, elmas arayıcıları arasına katılmış, senelerce uğraşmış, nihayet işini yoluna koymağı muvaffak olmuştur. Schmit bundan sonra cenubî Afrikanın belli başlı elmas tacirleri sırasına girmiştir.

Yaşı otuzu bulunca evlenmeğe karar vermiş, fakat kendisine en iyi zevce yine bir çingene kız olacağını düşünmüştür. Bunun üzerine tahsil görmüş, göçebelikle alakası olmayan bir çingene kız bulmak üzere kalkmış, Avrupaya gelmiştir.

Schmit birkaç memleket gezdikten sonra Fransaya gelmiş ve burada Marsilya civarında aradığını bulmuştur. Elmas tacirinin görüp beğendiği, Valentina Francisca adında 16 yaşında bir kızdır. Kız annesiyle birlikte kenar mahallelerden birinde küçük bir evde oturmaktadır. İlk ve orta tahsilini bitirdikten sonra el işlerinde çok istidat gösterdiğinden işlediği işleri satarak bununla geçinmekte idiler.

Schmit derhal kızın annesine başvurmuş, vaziyetini anlattıktan sonra kıza talip olduğunu söylemiştir. Kızın annesi müracaatı iyi karşılamış, fakat şu kaydı koymağı unutmamıştır:

— Kızımı size teslime hazırım. Fakat bana 60 bin frank vereceksiniz.

Elmas taciri hiç itiraz etmeden parayı vermiş ve bu suretle nişan resmi yapılmıştır. Fakat iş nikâha gelince ihtilâf baş göstermiştir. Gelinin annesi:

— Kızım çok uzaklara gidecek, ben ondan nasıl ayrılabilirim.. diye-

Gelin ve annesi

rek nikâha muvafakat etmek istememiştir. Schmit her sene kendilerinin Avrupaya geleceklerini, bu suretle birkaç ay birlikte vakit geçireceklerini söylemişse de kadını bir türlü kandıramamıştır.

Elmas taciri kıza âşık olmuştur. Kız da kendisine karşı lâkayit görünmüyordu. Bunun için tacir kıza kaçırmağı düşünmüştür. Böyle bir hareket çingene ananesine de muvafık olacaktı. Fakat kızın annesi bu ihtimali düşünerek damadına ultimatomu vermiştir:

— Sakın kıza kaçırmağı kalkışmayın.. Derhal hükûmete baş vururum. 16 yaşında bir kıza kaçırmanın ne kadar ağır bir cürüm olduğunu elbette bilirsiniz.

Damat bunun üzerine birçok çareler düşünmüş, fakat hiçbirisini mâkul bulamamıştır. Bir aralık o kadar meyûs olmuştur ki intiharı bile düşünmüştür. Fakat son tedbirlere baş vurmadan bir kere gidip kaynana-sından kendisine bir yol göstermesini istemeğı muvafık bulmuştur.

Elmas taciri filhakika bir gün gitmiş kaynanasına vaziyeti, aşkını anlatmış, işleri Afrikada olduğu için Fransada uzun müddet kalmasına imkân olmadığını da izah etmiş, nihayet:

— Siz bu işe bir çare bulun.. demiştir. Kaynana bu suale, kısa bir tereddüitten sonra şu cevabı vermiştir:

— Bunun çaresi pek kolay.. Ben de kızım ile birlikte götürürseniz, bu suretle kızından ayrılmamış olurum.

Damat bu hal şekline muvafakat etmiş, bunun üzerine düğünleri yapılarak üçü birlikte yola çıkmıştır.

Tefrika No. 45

Ç E T E

Yazan: REFİK HALİD

— Bunlar rivayet derecesini geçmiş sözler... Ben tedkikatımı genişletiyorum, derinleştiriyorum ve bir küçük kitap hazırlıyorum.

O sırada kendilerine bir hanımın yaklaştığını farkeden misafir ayağa kalktı. Birden tamamını kavıyamadığı, yalnız, bakmadan şöyle, bir lâhzada görebildiği kadın ufak tefek, fakat endamlı ve taze idi. Fırsat bulunca daha ziyade dikkat etti:

Kumral saçlarının ortasındaki bir tutam bembeyaz saç bükümünü, evvelâ çardağın yaprakları arasından düşmüş küçük bir güneş şulesi sanmıştı; neden sonra kırışmış olduğunu anladı. Şakağında bir ufak Halep çıbanı yeri farzettığı şey de, gördü ki bir eski yaradan nişane kalmıştır; seçip geçmiş bir kurşun yarasını andırıyor. Bu iki kederli vaka alâmeti ona ne kadar yaraşıyordu ve tabiatile bir heyecanlı mazi sahibi karşısında kaldığı zehabına dü-

şen muharrir için ne merak verici bir mevzu teşkil ediyordu...

Bir müddet daha geçince kadının yaptığı tesir şu oldu: Varlığı tükenmez bir zevk kaynağıdır; onun yanında inziva yoktur; iklimler, mevsimler, cemiyetler, bütün bir dünya ve bir hayat kendindedir.

Oldukça tuhaf ve tatlı bir şive ile kızına seslendi:

— Gül, semaveri getirebilirsin, kaynamıştır.

Ve misafire açıkta demirlemiş olan ufak vapuru başile işaret ederek soruyor:

— Anafarta ile mi geldiniz?

— Evet.

— Mersinden mi?

— Hayır, İskenderundan... Daha doğrusu Hataydan...

Kadın kocasına baktı. O kadar mânâlı bir bakış ki muharrir sormağa mecbur oldu:

— Oralarını tanır mısınız?

İkisi birden, lüzumsuz bir şiddetle:

— Hayır, diyorlar, hayır; hiç bilmiyoruz. Fakat bu işin hal yoluna girdiğine öyle sevindik, öyle sabırsızlıkla bekliyorduk ki...

— Çok haklısınız. Ya içinde yaşamış, bağlılığını yakından görmüş, bilhassa kavuşma mücadelesine karışmak fırsatını bulmuş olsa idiniz sevinciniz büsbütün artardı. Eelbette işitmişsinizdir, Hatayın kendine hâs bir kahramanlık tarihi vardır. Millî mücadele sıralarında bu havali-deki ufak tefek çetelerin istilâcı muntazam taburlara karşı yaptığı savaş hepsinden meraklı ve ibretle tedkike lâyıktır. Kismet olursa, bir gün, bunlardan bahseden bir hikâyeye yazacağım. Fakat güç ciheti bu sergüzeşte bir kadın karıştırmak... Issız dağlarda üçer ovalarda barınan bir çete ile bir kadın nasıl bir araya getirilebilecek? Bana imkânsız görünüyor.

Güzel ev sahibi kocasına bakıyor; o, yere bakıyor; sonra gene hanım:

— Evet, diyor, güç... Fazla hayalî, âdetâ masal tesiri yapmasından korkulur. Haniya, bazı çok kızıl, çok taşkın renkli gurup kartpostalları gibi tabiatın boyadan ibaret akşam manzaraları olur da resmine bakarken insan doğruluğuna inanmaz, artistin hayalini haddinden fazla bulur. Hayatta da böyledir; insanların

başından ne inanılmaz, ne olmaz hadiseler geçer, fakat yazılınca bize hayal mahsulü ve mübalâğalı görünür; uydurulmuşu benzetiriz.

Muharrir bu anlatış ve benzetisten kadının yüksekliğini anlayarak ayrı bir zevke kapıldı, anlaşılacağına artık emin olarak konuşabilirdi. O, zaten, tanımadığı hanım meclislerine bu sebeple uzak dururdu; hep havâlî sohbet yapılacağı hakkındaki bedbin kanaati sarsılınca kadar... Şimdi konuşma iştihası açılmıştı, Hatayı anlattı, anlattı; karşısındakiler keyifle dinliyorlardı. Nihayet dedi ki:

— Size pek te uzak bir yer değil. Bir yaz içinde, öntünüzden geçen vapurlardan birine atlayarak bu seyahati pek kolaylıkla yapabilirsiniz. Muhakkak gidiniz, görünüz. Ben gurbete düştüğüm zaman yurdunda henüz görüp gezemediğim bir kaç vatan bucağı bırakmış olduğuma çok kederlenmişim.

— Gideriz; zaten gitmek istiyoruz. Kadının bu sözüne erkek daha sarıh cevap verdi:

— Gelecek nisan... Evlendiğimizin on sekizinci yılını hür Hatayda kutlayacağız.

Gülüştüyorlar.

— Bu mevsim biraz erkendir; yani dağ gezintileri için erkendir de-

mek istiyorum. Zira Hatayın sadece şehirlerini gezmek insana kâfi bir fikir vermez. Size at sırtında Aman'oları, Kızıl dağları dolamak tavsiyesinde bulunacağım. Mademki eski sanat ve tarih eserlerine meraklısınız, oralarda bir çok harabelere, hisarlara, âbidelere rasgeleceksiniz. Hatırınızda kalsın: Şalan kaleye muhakkak çıkınız.

Karı kocanın heyecanına dikkat eden muharrir şaşmakla beraber bunu tahlile vakit bulamıyor, ısrar ediyor:

— Şalan kale! Şalan kale! unutmayın.

Ve semaveri zorluksuz kaldırıp getiren kızlarını işaret ederek ekliyor.

— Gülcihan hanım, görüyorum ki, bir sporcu, bir atlet... Kalenin çetin, sarp duvarlarına tırmanmaktan zevk alacaktır. Mânalı, küçük bir sükût oluyor. Şalan kale ismile Gülcihan arasında bir münasebet, bir hatıra varmış gibi ana ile babanın gözleri şefkatle, muhabbetle genç kıza, sonra da birbirlerine çevrilmiştir. Sevişen evlilerin meclisi kadar bir yabancıya huzur veren ne vardır? İnsan kendisini mehtaplı bir mayıs gecesinin deniz kenarındaki rahat ışıklı ve yumuşak gölgeli muhitinde bulur; bu muhitin

(Devamı ve sonu 9 uncu sahifede)

AKŞAM SPOR

Millî küme müsabakaları

Beşiktaş Fenerbahçeyi 4 - 2 yendi

Oyunun ilk devresi mütevazın, ikinci devresi Beşiktaşın hâkimiyeti altında geçti

Dünkü Beşiktaş - Fener maçından heyecanlı bir an

Dün Fenerbahçeliler millî küme-deki son maçlarını Beşiktaş ile, kendi sahalarında yaptılar.

Havaların çok sıcak oluşu bu mühim karşılaşmanın az bir seyirci önünde yapılmasına sebep olmuştur. Maamafih bunun iki sebebi vardır. Birincisi yukarıda yazdığımız gibi havaların futbol oynamaya müsaid olmayışı, ikinci de bu maçın millî küme şampiyonasındaki puanlara müessir olmayışdır.

Dün gerek Beşiktaş ve gerek Fenerbahçe isteksiz ve zevksiz bir oyun oynadılar ve tabiatile bu isteksiz oyun tam randımanını vermedi.

Maçın tafsilâtına girmeden evvel yine vukua gelen bir hadiseden bahsetmeği lüzumlu görüyoruz. Maçın nihayetinde selâm merasimi yapılırken sahadaya yine halk hücum etti. Bu yüzden evvelâ seyirci ile oyuncu arasında başlayan dövüşme, sonra da iki tarafın futbolcularına sirayet etti ve iki klübün bazı sporcuları zabitanın müdahalesine rağmen yine birbirini dövmekten çekinmediler. Hadise büyüdü. Sahada başlayan iş soyunma odalarına kadar devam etti. Fakat iki tarafın klüp adamları ve zabitanın şedid tedbiri işin mahkemeye kadar gitmesine mâni oldu.

OYUN

Saat 18 de sahaya çıkan iki takım şu kadrolarla karşı karşıya dizildiler:

Fenerbahçe: Hüsameddin - Lebib, Yaşar - Muzaffer, Ali Rıza, Mehmed Reşad - Fikret, Rebii, Melih, Basri, Naci.

Beşiktaş: Mehmed Ali - İbrahim, Taci - Feyzi, Bedii, Hüseyin - Eşref, Şeref, Sabri, Hakkı, Hayati.

Hakem Ahmed Ademin idaresinde oyuna Beşiktaşlılar başladılar ve hemen Fenerbahçe kalesine indiler. Daha ilk anlarda Beşiktaşın ağır bastığı görülmüyordu.

BEŞİKTAŞIN BİRİNCİ GOLÜ

Üçüncü dakikada Hakkı, Hayatiye giden bir pası Hayati taç çizgisinden ortaldı, bunu Fener kalesi önünde yakalayan Şeref Hüsameddinin tereddüdünden istifade ederek ilk Beşiktaş golünü yavaş bir vuruşla yaptı. Bu golü müteakib yine Beşiktaşlılar Fenerbahçeyi baskısı altında bulunduruyorlardı. Oyun hemen hemen Fener nısıf sahasında oynanıyordu.

BEŞİKTAŞIN İKİNCİ GOLÜ

11 inci dakikada Beşiktaşın sağdan yaptığı bir hücumda Sabrinin attığı şütü Hüsameddin elinden kaçırdı. Buna yetişen Şeref ikinci golü atmakta müşkülâta uğramadı.

Bu golle beraber Fenerliler canlandılar ve oyun nisbeten süratlendi. Fenerlilerin sağdan, soldan yaptıkları hücumlarda Melihin çevikliğini Mehmed Ali yerinde müdahalelerle önliyordu. Nihayet birbirini takib eden Fener hücumlarında Fenerliler

de bir gol kazandılar.

FENERİN İLK GOLÜ

Melih ortadan kaptığı topu şahsî bir hücumdan sonra güzel bir şütü Mehmed Alinin müdahalesine rağmen Beşiktaş kalesine soktu.

BEŞİKTAŞIN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

Fenerin golünden bir dakika sonra Beşiktaşlıların yeni bir hücumunda Şeref Sabriye verdiği bir pası Sabri ceza sahası yakınından sıkı bir şütü Fener kalesine atarak üçüncü golünü yaptı.

İki tarafın birbirine gol mukabelesi oyunu canlandırıyor. Fenerliler tekrar Beşiktaş kalesine indiler ve bu inişleri bir iki defa tekrerr etti.

FENERİN İKİNCİ GOLÜ

43 üncü dakikada Beşiktaş aleyhine olan korneri Fikret nefis bir şekilde ortaldı. Topu müsaid bir vaziyette yakalayan Melih yerinde bir kafa ile Fenerin ikinci golünü yaptı ve birinci devre 3 - 2 Beşiktaşın galebesile bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Fenerbahçeliler başladılar. İlk anlarda top iki tarafın mütekabil akınlarıyla hep saha ortalarında oynanıyordu. Fakat bu mütekabil akınlarla oyun yavaş yavaş rüzgârı da arkalarını almış bulunan Beşiktaşın faikiyeti altına girmeğe başladı. Bu esnada iki tarafın bazı oyuncular arasında ufak tefek münakaşalar ve asabi bir oyun baş gösterdi. Fakat hakemin müdahalesi işi bastırdı.

15 inci dakikadan itibaren Fenerlilerde yeni bir parlama görüldü. Fakat bu gayret çok devam etmeden oyun tekrar Beşiktaşın hücumları altına girdi.

BEŞİKTAŞIN DÖRDÜNCÜ GOLÜ

25 inci dakikada Beşiktaşlı Hakkı bir gol fırsatı beklerken Fenerli Lebibi bir ıskası topu Hakkıya kaptırdı. O da bir iki sürüşten sonra sıkı bir şütü takımının dördüncü golünü yaptı.

Bu golden sonra oyun çok durgunlaştı. İki tarafın oyuncuları âdeta nazla topa vuruyorlardı. Bu durgunlaşmadan Beşiktaş daha iyi istifade (Devamı 10 uncu sahifede)

Millî küme puan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
G. Saray	14	11	—	3	43	19	35
A. Gücü	14	9	1	4	34	21	33
Demir S.	12	8	2	2	32	15	30
Beşiktaş	13	8	1	4	36	16	30
Fenerbahçe	14	6	2	6	31	26	28
Vefa	13	3	2	8	28	34	21
Doğan	14	3	1	10	13	48	21
Ateş	14	1	1	12	11	44	17

Not:

Galatasaray ile Beşiktaş arasındaki maçın tekrarına müsaade edilmediğinden cedvelde yeniden tadilat yapılmıştır.

Akşam tenis turnuvası dün nihayetlendi

Kupalar Vali B. Lûtfi Kırdar tarafından müsabakaların galiblerine verildi

AKŞAM tenis turnuvasının son gününe ald enstantaneler

Gazetemiz tarafından tertip edilen tenis turnuvasının finalleri dün Dağcılık klübü kortlarında mümtaz bir seyirci kütlesi önünde yapılmış ve bu suretle bir haftadanberi devam eden müsabakalar nihayet bulmuştur.

Mevsimin ilk karşılaşmaları olduğu cihetle bu sene turnuamız büyük bir alâka görmüş ve ilk defa olarak da İstanbullu tenisçiler İzmirli rakiblerine tefevvuk etmişlerdir.

Müsabakaların hitamında Vali ve Belediye reisi Dr. Bay Lûtfi Kırdar, turnuamızın galiplerine gazetemiz tarafından hazırlanan kupaları merasimle vermiştir. Dünkü final müsabakalarını sırasıyla yazıyoruz:

TEK ERKEK:

İstanbuldan Telyan, İzmirden R. Aliyotti'ye 0/6, 1/6, 10/8, 7/5, 5/7 galip gelmiştir. İlk iki seti kolaylıkla alan Telyan üçüncü ve dördüncü setleri kaybetmiştir. Son set Telyan galiyeti almak için pek fazla çalışmak mecburiyetinde kalmıştır.

TEK KADIN:

Bayan Grodetski, Bayan Mezbur-yana 1/6, 0/6 galip gelip gelmiştir.

ÇİFT KADIN:

Bayan Celise, Bayan Grodetski çifti - Bayan Kurteli, Bayan Desanti çiftine 0/6, 4/6, galip gelmiştir.

KADIN ERKEK:

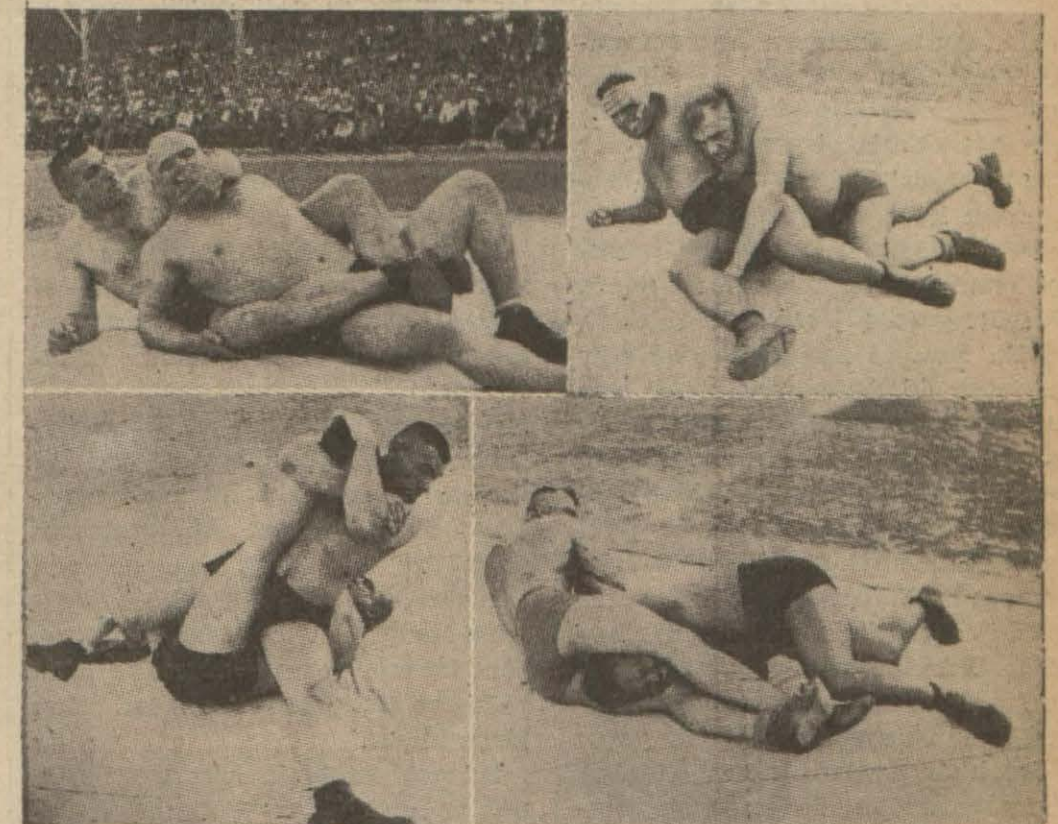
Bayan Grodetski, Hasan çifti, Bayan Desanti, Vedat Abut çiftine 4/6, 5/7 galip gelmiştir.

ÇİFT ERKEK:

İstanbuldan Kris, Arevyan çifti - İzmirden Y. Andgus, R. Aliyotti çiftine 3/6, 3/6, 3/6 galip gelmiştir.

Profesyonel güreş karşılaşmaları

Kara Ali Bulgar Feriştanof ile berabere kaldı. Dinarlı Habes pehlivanına galip geldi

Solda Kara Ali Feriştanof, sağda Dinarlı - Tafari güreşinden ilk intiba

Profesyonel pehlivanlar arasında tertip edilen güreş müsabakalarına dün Taksim stadında altı bini aşan büyük bir kalabalık önünde devam edilmiştir.

Günün ilk müsabakası Arabacı

Mehmed ile Kumkapılı Celâl arasında yapılmış ve 9 dakikada Arabacı Mehmed galip gelmiştir. İkinci müsabaka İzmirli Yamalı Hüseyin ile Karacabeyli İsmail arasında geçmiş (Devamı 10 ncu sahifede)

Fatih gemilerini karadan hangi yoldan yürüttü

Bir harika addedilen bu teşebbüse dair tarihlerimizde ancak bir kaç satır yazı vardır

Gemilerin Fatih'in huzur ile Kasımpaşa'ya inşi (Resam Zonaro'nun tablosu)

Tarihimizin büyük mefahirinden birisi de Fatih'in gemilerini karadan yürüterek Boğaziçinden Halice naklettirmesidir. Ancak şimdiye kadar bu gemilere takip ettirilen yolun tam güzergâhı katı şekilde tayin ve tesbit edilmiş değildir. Vaki eski (Harbiye) ve şimdiki (Valikonagı) cad-desinde inşa edilmiş olan askeri karakolun kapısı üstündeki bir kitabe de Fatih'in gemilerini buradan geçirdiği zikrediliyordu. Amma bugüne kadar bu malûmatın sıhhatini gösterecek bir vesika ve kayıt ortaya konulmuş değildir.

Şehrin imar projesi yapılırken ne bu şeref yolunu ihmal etmek, ne de tediksiz bir karar vermek tecviz edilmeyeceğini düşündüğümüz için bu bapta tarihi kayıtlara müracaatla bunları bu işle alakadar zevatın nazarı dikkatlerine arzulemek istedik. Teessüf edilecek bir vakiydir ki tarihlerimiz bazan en âdi meseleler hakkında bir çok tafsilat verdikleri halde tarihi bir harika addetmekte müttelik oldukları bu teşebbüse dair yazdıkları özşüz bir kaç satırdan ibaret kalmıştır.

Mesellâ Tacü'ttevarih, Fatih'in (Yeni-hisar canibinden gemiler sürüp Galata ardından deryaya) aşırıldığını yazmakla iktifa ediyor. Müneccim-başı ve (Tuhfetülkibar) eserinde Kâtip Çelebi de bu kaydı ahyoriyor. Hal-buki Fatih'in yolu bu kadar uzatması lüzumsuz ve müstebad bir şey olduğu için gemileri karadan sevk noktası olarak bu (Yeni-hisar - Boğazkesen) civarını intihap ettiği ri-vayeti tamamen merdud görünüyor.

Diğer bazı tarihlerde de şu kayıtlar vardır:

Solakzade: (Beşiktaş dedikleri yer-den Kasımpaşa deryasına doğru ge-milerin altına rugan terbiye olun-muş felenkler [1] döşeyip bir rivayet-te yelkenler açıp yürüttüler.)

Fatih zamanı ricalinden Dursun beyin, Tarih Encümeni mecmuasın-da neşredilen (Tarih Ebülfehtî): (İslâm gemilerini günâgün ve levna-levn bayraklarla bezeyip yelkenler açtılar. Kalâi Kal'ata - Galata - en-sesinden havada yürüttüler.)

Tâci Zade Cafer Çelebinin (Mahru-sei İstanbul fetihnemesi): (Kırk, gill pâre gemi [2] top ve tüfekler, nâveki çerh ve zemberekler ve dilir dilâverler ile donanıp yelkenler açıp tuğ ve alemiler çözülüp tabil ve nak-kareler dövülüp küffarı bedgirdare karşı Galata kazasında vaki püste-den ki firazı çerhi berrine ve nişibi kağır zemine [1] girmiştir. Yürütüp deryaya indirdiler.)

Eski tarihlerimizdeki kayıtlar hep böyle birbirine benzediği için bun-lardan daha fazla nümuneler göster-meği zâid buluyoruz.

Muahhar zamanlarda İstanbul muhasarasından bahseden müver-rîhlerimiz de bu güzergâh meselesini incelemek zahmetini ihtiyar etme-mişlerdir.

Ahmed Mitat efendi Mufasssalında Hammer tarafından tanzim edildiği beyanile tercümesini naklettiği mu-hasara plânında gemilerin naklolu-nuğu yolu dahi göstermekte ise de bu güzergâhın tahmini olmaktan zi-

yade kıymet ve ehemmiyeti olamıya-cağı aşıkârdır.

Ahmed Mitat efendi (bazı müver-rîhlerin rivayetlerine göre güzergâh-ın mesafesi iki, bazılarına göre üç saat imiş. Bu halde zannolunabilir ki gemiler Dolmabahçeden şimdiki Küçük Çiftliğe doğru çekildikten sonra Şişli bayırına sararak Kasım-paşa deryası vadısınca Halice indiril-mişlerdir.) sözlerini de ilâve etmiş-tir. Bu sözlerden Ahmed Mitat ef-en-dinin güzergâh olarak Dolmabah-çe - Küçük Çiftlik - Harbiye caddesi - Pangaltı istikametini kabul ettiği anlaşıyor.

Ferik Muhtar paşa da (Fethi Celili Kostantaniye) eserine Mitat ef-en-dinin bahsettiği plânı almıştır.

Hammer tarihinde metinde bu güzergâha dair şu kaydı görüyoruz: (Gemilerin geçmiş olduğu mesafe iki fersahtan ibaret ise de burada bir çok ârizalar vardır. Sultan Mehmed bu mesafe üzerine tahta ile mestür bir nevi yol yaptırarak gemilerin ko-laylıkla nakli için tahtaların üzerine siğir ve koç yağı sürdürdü. İki sıra kürekli yetmiş ve beş sıra kürekli daha büyük bir kaç gemi bir gece içinde tepelerden, vadilerden geçe-rek Boğaziçinden Kostantaniye lina-nına dahil oldular. Her gemide kaptan baş tarafta, kılavuz arkada idi. Yelkenler açılmış, borular, da-vullar çalınıyor idi.)

Hammerin tezyillerinde de güzergâh için (Beşiktaştan Hasköyde Aya-dimitriye yahut daha aşağıya) diye bir izah ilâve olunduktan sonra mü-ver-rîh Jibonun İngilizce bir fıkrası nakledilerek:

(Mesafe nihayet altı mil idi ki üç mil bir küçük fersah yapar. Franzes (Bizans müverrihi) bu mesafeyi on mil çıkardığı vakit mûbalağa eder.) denilmektedir.

Bizanslı müverrihlerden Kritovu-los, Fatih'in on yedi senelik zamanı-na aid yazdığı tarihi bizzat padişaha takdim etmişti. Bu eserin eski İzmir mebusu Karolidi efendi tarafından yapı-lıp, Tarih Encümeni mecmuasın-da neşredilmiş olan tercümesinde şöyle deniliyor:

(Sultan Mehmed donanmaya me-mur zabitan ve ümeraya serian ge-milerin kara yolla Halice geçirilme-si için dış denizden (Beşiktaş sahil-lerinden) iç denize (limana) kadar bir yol yapılmasını ve yolun ki-zaklarla tefrişini emretti. Bu iki denizin arasındaki mesafe takri-ben - Schlumberger, Kritovulostan naklettiği fıkralarda bu noktada aumoins - ekallî tabirini yazıyor - sekiz stadyon [3] olup bunun yarısı, yani tepenin re'sine kadar olan kısım yokuş ve Halic dahiline kadar olan kısım iniştir.

Bu yol amelenin kesreti sebebi-le pek az zamanda meydana geldi. Pa-dişahın emrile gemiler yolun üzeri-ne sevk olundular. Altlarına büyük mertekler ve her iki taraflarından ka-zıklar konulup halatlarla kaviyyen bağlanarak gemilerin müvazeneti te-min edildi; dirsek teşkil eden yerleri de kayış urganlarla sarıldıktan son-ra padişah askere gemilerin kızak-lar üzerinde çekilmelerini emretti.

Radyo
Türkiye Radyodiffüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.
Türkiye Radyosu
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kc/s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU
TÜRKİYE SAATİLE
PAZARTESİ 3/7/939

12,30 Program, 12,35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri, 13,15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.)

19 Program, 19,05 Müzik (Rossini sevil-ya berberi operasının üvertürü - Pl.), 19,15 Türk müziği (İnce saz faslı), 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteorolojî haberleri, 20,15 Konuşma (Doktorun saati), 20,30 Türk müziği: 1- Uşşak peşrevi, 2- Arif bey-Uşşak şarkı - Bir melek sima peri gör-düm, 3 - Şevki bey - Uşşak şarkı - Dücari hıçri yar olalı, 4- Ut taksimi. 5- Mahmud Celâlettin paşa - Uşşak şarkı - Nari fir-kat, 6 - Mustafa Çavuş - Uşşak şarkı - Canım tezdır sabredemem, 7 - Şevki bey - Hicaz şarkı - Bilmiyorum bana noldu, 8 - Refik Fersan - Hicaz şarkı - Cihanda biricik sevdiğim sensin, 9 - Refik Fersan - Hicaz şarkı - Göğsümden kaçıp gittin, 10- Şemsettin Ziya - Şehnaz şarkı - Denizin dalgasını dinliyorum, 21,10 Konuşma, 21,25 Negeli plâklar - R., 21,30 Müzik (M. Ravel - Tell kuartet. Çalan: Pro Arte Kuarteti - Pl.), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Heinz Munkel - Venedik hatırası (Serenad), 2- Beethoven - Op. 27 No. 2 Mehtap sonatının adacıyo sus-tenutosu, 3- J. Strauss - Hayat size neşe versin, 4- Christian Ryming - Entermezzo, 5- Beethoven - Patetik sonatının adacıyo kantabilesi, 6- Erich Trapp - Fuşlanın et-rafindan müzik sesleri (Fantazi), 7 - Hum-phries - Mazinin hülyaları, 8 - Leopold - Ye-ni dünyam eski şarkıları, 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambli-yo - nukut borsası (fiyat), 23,20 Müzik (Cazband - Pl.), 23,35-24 yarınki program.

Avrupa istasyonları
Saat 20 de
Böhm 20 dans - Münih 20 marşlar - Viyana 20 salon muzikası - Athlone 20,15 orkestra - Bükreş 20,15 konser - Florans 20,20 köy muzikası - Hilversum II 20,55 hafif muzika - Sofya 20,30 senfon. konser - Sottens 20 piyano - Stokholm 20,30 hafif muzika - Toulouse 20,15 hafif mu-zika.

Saat 21 de
Berlin, Breslav 21,15 karışık muzika - Hamburg 21,15 opera havaları - Kolonya 21,10 operet muzikası - Königsbergd 21,15 senfon. konser - Leipzig 21,15 konser - Münih 21,15 dans - Stuttgart 21,15 or-kestra - Viyana 21,15 köy muzikası - Bari 21,15 Yunanca neşriyat - Bero-münster 21,20 viyolonsel - Bükreş 21 or-kestra - Florans 21,30 salon muzikası - Lyon 21,30 - 23,30 konser - M. Ceneri 21 balalayka ve piyano - Montpellier 21,30 - 23,30 orkestra - Paris P.T.T. 21,30 fanfar.

Saat 22 de
Brünn 22 orkestra - Athlone 22 ke-man - Belgrad 22,10 viyolonsel - Bükreş 22,15 küçük orkestra - Florans 22 hafif muzika - Hilversum II 22,10 konser - Laibach 22,15 orkestra - Lille 22,30 - 23,30 konser - Lyon 22,30 - 23,30 konser - Milâno 22 senfon. konser - Paris P. T. T. 22 salon muzikası - Roma 22,45 operet - Sofya 22,40 hafif muzika ve dans.

Saat 23 de
Berlin, Frankfurt, Königsberg, Leipzig, Münih, Stuttgart 23,30 - 1 dans - Breslav 23,30 - 1 salon muzikası - Hamburg 23,40 keman - Viyana 23,30 - 1 hafif muzi-ka - Belgrad 23,15 dans - Peşte 23 fan-far - Bükreş 23,15 Rumun orkestrası - Milâno 23,10 konser - Paris P. T. T. 23 orkestra - Stokholm 23,15 hafif muzika.

Saat 24 den sonra
Prag 24 orkestra - Florans 24 dans - Londra 24,10 dans - Frankfurt, Königs-berg, Leipzig, Stuttgart 1 - 4 karışık muzika.

Askerler kemali hevesle iplere ve makaralara yapıştılar; gemileri yü-rütmeğe başladılar.

Gemiler karada da denizde olduğu gibi mürettebatı tamamen içlerinde, yelken ve sair teçizatı dahi yerli ye-rinde idi; tayfalar güya denizde gi-diliyor gibi kumanda ile yelkenleri açıyor, çekeceklermiş gibi kürekleri ellerinde tutuyorlardı; kumandanla-rı da güvertelerde direkler etrafında öteye, beriye koşarak, ıslık çalarak, kamçı ile kürekçilere vurarak gayretlerini uyandırıyorlardı. Yelkenleri esen rüzgârdan şişen gemi-ler tapki denizde gidiyor gibi görünü-yordu.

İşte bu suretle yokuştan çıkıldı ve oradan limana inildi. Büyük velvele ile gemilerin yelkenleri toplandı.

Böylece Galatadan az mesafede olan (Soğuk su Halicine) indirilen orta kıtada 67 gemi orada mevki al-dılar.) Görülüyor ki Kritovulos dahi güzergâh hakkında bize lâzım olan malûmatı esirgemiştir.

İkinci bir yazımızda başka mu-harrirlerin mütalâalarından ve diğer ihtimallerden bahsedeceğiz.

Süleyman Kâni İrtem

[1] Üstünden kızak gidan ağaç (lehçe).
[2] Gemiler altmış yediden eksik değildi.
[3] Larousse Stad = Stadyon mukabli-linde 600 Yunan ayağı diyor. Karolidi efendi de hesabında stad için 189 metre gösteriyor. Nereden olursa olsun güzergâh-ın bir buçuk kilometre derecesinde kısa olmasına imkân yoktur.

Ağanın başına gelen

Yazan: NECDET RÜŞTÜ

— 1 —

Yıllardır açıldı kismetim yoldan: Van sağdan göründü, Edirne soldan.

Arada bulunan mesafeleri Üç yıldır keserek, gezdim her yer, Bazi gün dinlendim İzmir bağında:

Zümrütler seyredip her yaprağında Kütükler altında özümle yedim;

«Dünyanın Cenneti burası...» dedim. Bazi gün ulaştım ben İspartaya:

Bir ipek halıyı serdim ortaya. Üstünde kamaşır elbet bakışlar:

Türk kıızı işlemiş güzel nakışlar. Öbür gün göründü ylice Ödemiş:

Buranın erleri: Yiğitiz... demiş. Bir savaş oldu mu vatani bekler,

Ölümden korkmayan şanlı zeybekler. Bazi da sahilde: Ayvalıktayım,

Küçükçük bir sandal... Ben balıktayım. Cenubu özledim; atıldım yola,

Br tren... Biz verdik Mersinde mola. Hükmünü sürerken İstanbulda kış,

Burada soğuk yok; etme aldırış: Bağlarda açılmış hattâ lâleler.

Biraz git: Tarsusta var şelâler, Geri dön: Elini verir Adana,

Torosun tablosu can katar cana. Az daha gidersin, yakındır Hatay:

Muntazam tren var, yolculuk kolay. Sahilde görürsün İskenderunu.

Eski Türk yurdudur, gezersin onu. Oradan binersin otomobile,

Yol düzgün... Araba sarsılmaz bile. Dikkat et, bambaşka bir dünyadasın:

Bir saat geçince, Antakya'dasın. Giderken şaşırtır seni manzara:

Villâlar kurulmuş yeşil dağlara. Tepeler çiçekle bütün örtülü,

Uzaktan göründü bak «Amik» gölü. «Harbiye» denilen sayfiyesinde

Kulaklar dinlenir bir su sesinde: Bir büyük şelâle... Biçilmez paha,

Ben böyle çağlıyan görmedim daha. Git... Şarktan şimale doğru kavis kır:

Yolunda Malatya fe Diyanbakır. Az daha gayret et... Ulaş Sıvasa,

Samsun çok yakındır, sen etme tasa. Koş Karadenize... Sahil göründü,

Sular bir şal gibi göze büründü, Nereye istersen gidersin gayri.

— 2 —

Ükeyi anlatsam ben ayrı, ayrı Belki de hayatım kifayet etmez

Ve yazmak istesem sütunlar yetme, Gene bin güzellik kalır geriye.

Türk milleti gibi, büyük Türkiye. — 3 —

Bir gündü. Gezerken yollarda böyle Bir köye ulaştık. Vakit tam öğle:

İnsana baygınlık veriyor sıcak. Üç kişi aradık serin bir bucağ.

İşte köy kahvesi... Girelim hele... Ve daldık... Bir masa, birer iskemle...

— Gün aydın!... Denildi... Oturduk biraz;

Gölgemiz yolları kavurmuştu yaz, Bu çatı altında güneşi yendik,

Köpüklü bir kahve içip dinlendik. Nedense garipti kahvenin hali:

İçeri birikmiş bütün ahali, Hepsi de öfkeyle somurtmuşlardı.

Mutlaka bir mühim mesele vardı. Nihayet bağırda ağası köyün:

— Durmayın... Yüzüme açıkça söyleyin; Ben sizin yıllardır köleniz oldum,

İyilik ettim de fenalık buldum!... Bir köylü dedi ki:

— Bunda haksızsın, Ehali kabil mi boş yere kızsın?...

Yıllardır ettinse köylüye hizmet, Mukabil gösterdik hakkında hürmet;

Yüzüne kötü söz divedim neden?... Rençpere açıla, bu son rahmeden

Hepimiz oluruz dâvacı fakat: Borcumuz yükseldi çünkü iki kat!...

Bükmüşü boynunu, mahzundu ağa Dedi ki:

— Aldığım şu koca boğa Söyleyin, değmez mi iki yüz kâat.

Belki de canlanır ederse rahat; Şimdilik çayıra onu bırakın,

Birkaç gün iyice besleyip bakın, Ne malûm; dokunur faydası belki!...

Bir çiççi seslendi: — Öyle tembel ki,

Ahırdan dışarı çıkmak istemez; Bir bıcağ vuralım mendebura tezi!...

Konuşma bir kavga halini aldı, Buna köy ağası şaşırıp kaldı:

Üstüne çevrilmiş kın dolu her göz, Artık her ağzdan çıkıyor bir söz,

Zazalı adamı incitiyordu. Yanında bulunan arkadaş sordu:

— Ne oldu?... Bize de anlatın hele?... Nihayet öğrendik, buymuş mesele:

Bir boğa alınmış toplanıp para, Köylüler bu yüzden gelmişler dara:

Paranın faizi herkesi yıkmış; Üstelik hayvan da pek tembel çıkmış.

Arkadaş dedi ki: — Vardır kolayı:

Yaz bitip çıkmadan ağustos ayı, Hacamat yapınız tam ensesini!...

Köylü çıkarmadı buna sesini, Davrandık... Yeniden koyulduk yola:

— Tanrıya emanet!... — Uğurlar ola!...

— 3 —

Dönüşte uğradım bu köye tekrar. Yalnızdım... Düşündüm: «Ağayı arar,

Hasbıhal ederim...» İşte o sıra, Tesadif etmiştim: Uzanmış kıra,

Bir ağaç altında uyumaktaydı. — Merhaba!...

Deyince, hatırlımı saydı: Ansızın davranıp kalktı ayağa,

Başladık orada biz konuşmağa. Boynunda bir büyük sarğı görmüşüm,

Ensesi şişmişti... Meraka düştüm. Ben tahmin etmiştim bu faciayı:

Köylü, boğa için, dövmüş ağayı, Bu kötü ihtimal canımı sıktı;

Az sonra tahminim aksine çıktı: — Hacamat etti mi fayda hayvana?... İhtiyar pek mahzum bakmıştı bana;

Dedi ki: — Tavsiye birebir geldi,

Yeniden canlandı... İşler düzeldi!... Sormuştum:

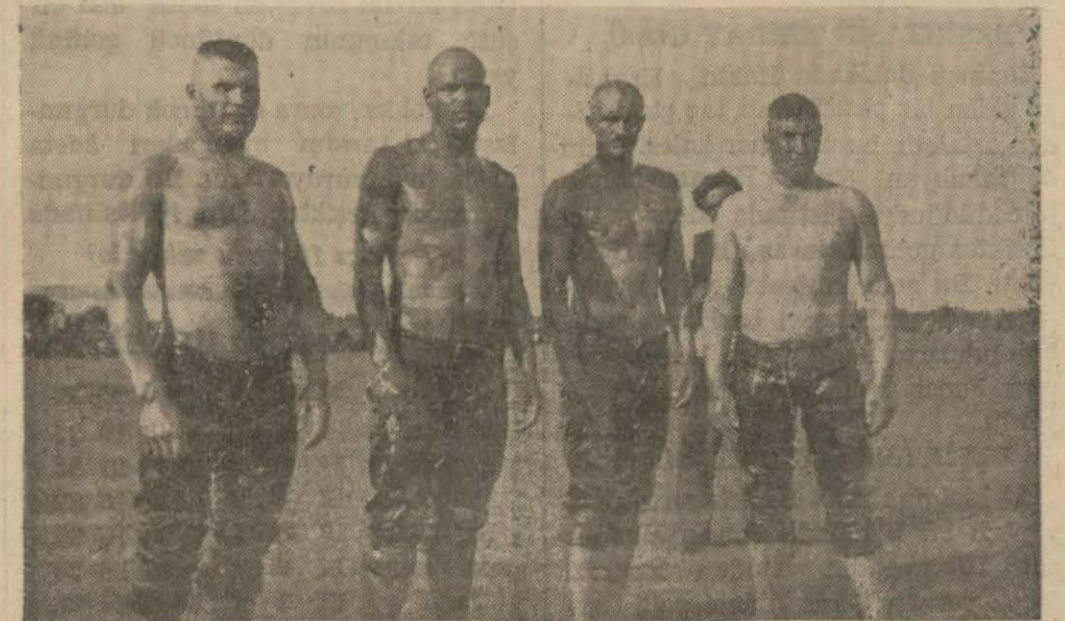
— Ya ensen sarılı neden?... Bir derin ah etti ağa sineden,

Sargıyı düzeltti... Yanıktı kabı... Bakmıştı hem ağlar, hem güler gibi,

Demişti: — Öğüdü iştmiş bacı,

Bir kere sınıadı... Halime acı!...

Gönende yağlı güreş müsabakaları

Başa güreşen dört pehlivan

Gönen (Akşam) — 25 Haziran 939 pazar günü Gönen Orta okul men-faatine yapılan pehlivan güreşi çok meraklı olmuştur. Seyirciler pek memnun kalmışlardır. Güreşe bir çok pehlivanlar iştirak etmişlerdir. Başa dört namli pehlivan çıkmıştır. Başa güreşen pehlivanlardan Sındırgılı Şe-rif Molla Mehmed'e, Gönenli Kara Hüseyin de Manisalı Halil'e Galip gelmişlerdir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Kime selâm verdi?

Ferid de:

— Bir erkekte her şeyden evvel boy, bos, bulunmalıdır. Yüz güzelliği erkekte ikinci derecede kalır... Hamdolsun boy, pos meselesinden yana hepinizden ziyade göze çarpan benim...

Zaten boş yere münakaşa ediyoruz ya... Şaziye'nin bana selâm verdiği muhakkak...

Münakaşa böylece devam ederken Nuri, Cemal:

«Dazlak kafalı» dedi, Cemal da ona «bodur» cevabını verdi. Ferid de bu sırada «kepece kulak» sözünü işitti. Yaranın saat evvel canciğer olan üç arkadaş genç ve güzel bir kadının gelişigüzel bir selâmı yüzünden birbirlerine girmişlerdi.

On gün hepsi birbirleriyle dargın durdular. Fakat çocukluklarından beri aynı semtte oturmuşlar, aynı mektepte okumuşlardı. Uzun müddet dargın duramadılar. Tekrar toplandılar.

Nuri:

— Boş yere sinirlendik, dedi, selâmın bana verildiği muhakkak ya... Şaziye bu akşam Maksimdeki baloya gidecektmiş. Oraya gidelim. Bir fırsatını bulup kime selâm verdiğini soralım.

Üç arkadaş bu fikri pek güzel buldular. O gece üçü de baloya gittiler. Biraz sonra da Şaziye üzerine gözleri çeken sık, dekolte tuvaletle gelmişti. Üç arkadaş bir fırsatını bulup onun etrafını sardılar. Gece yarısına doğru aralarındaki samimiyet artmıştı. Nuri bundan cesaret alarak:

— Size bir şey soracağım ama samimiyetimizi affediniz. Aramızda iddiaya tutuştuk da bunun için soruyoruz. Siz bir hafta evvel bir çarşamba günü, saat üçe doğru Ayaspaşadan geçtiniz. Sırtınızda açık mavi bir elbise vardı. Tam Taksime doğru kıvrılacağınız zaman birisine selâm verdiniz. Hatırladınız mı?

Şaziye gülümsedi:

— Evet... dedi, hafızam çok kuvvetlidir... Hatırladım. Üç arkadaş hep birden heyecanla atıldılar:

— Öyle ise hangimize selâm verdiniz? Üçümüzden hangimize?..

Genç kadın sigarasının dumanını çapkin çapkin üflüyerek:

— Ay, dedi, siz de orada mı idiniz? Vallâhi sizin orada bulunduğunuzun hiç farkında bile değilim. Ben karşıda bir apartmandan çıkan dişçime selâm vermiştim!...

Hikmet Feridun Es

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihamına dahil olma eenebi memlekeler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Cemazıyelevvel 15 — Hızır 59
S. İmsak Güneş Öle İkinci Akşam Yatsı
E. 6,29 8,49 4,33 8,34 12,00 2,02
Va. 2,14 4,33 12,18 16,18 19,45 21,47

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Taşra gazete bayilerinin
nazari dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» 1 mutlak su veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

ÇETE

(Baştarafı 6 ncı sahifede)

kederlerinizi dibe çöktürüp, bulanık varlığınızın büyük kısmını berraklaştıran bir eczalı tesirini görürsünüz, durulur, dinlenirsiniz.

Misafir ortaya konan beş, altı mühtürlü, damgalı, yazılı halis Moskof semaverine bakarak diyor ki:

— Ben de çayın böyle içilmesini severim; semaverde demlenmiş çayın zevki başkadır. Toparlık, kabarmış, iri, yaldızlı gatolara gözü iliyor, hayrete düşüyor:

— Bunlar «punci» denilen Rus gatosu... Mütareke devrinde İstanbul akın eden general ve kolonel kaputlu ve ak sakallı müteciler sokaklarımızda gezdirip satarlardı; melâl verici sesleri hâlâ kulağımdadır.

Ve kadının yüzüne bu pasta ve bu hatıra ile bir münasebet arar gibi gözyatı ve onun hafifçe kızardığını seçince başını denize çeviriyor. Birden ufaklık vapurla siyah bacası kenarında, paraşüte benzeyen, dumanlı bir semsiye açılıyor; fakat aşağı doğru incecine yükseliyor, parça parça kopuyor, dağılıyor, eriyor, görünmez oluyor. Neden sonra bir kalın vapur düdüğü havada, dağlara çarparak tekerlendiği duyuluyor:

— Vaktim geldi...

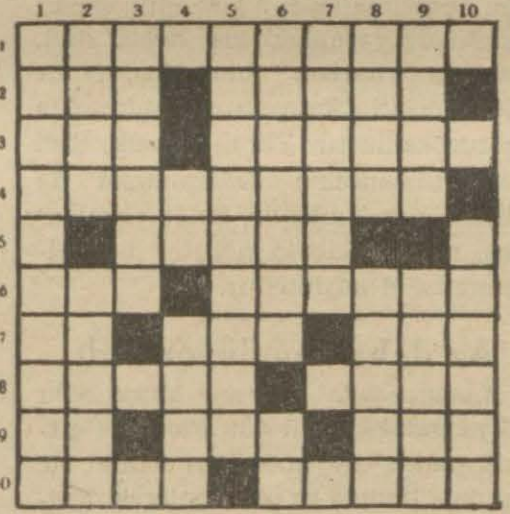
Diyor, yerinden kalkıyor. Onu be yaz menekşe güllerinin sabun köpüğü bereketile kabardığı, kubbelenildiği, taşıp kaydığı ve yerlere sarktığı çardağın altından geçiriyorlar; vedalaşıyorlar. Bahçe kapısı da genç sesli çingirayını sallayarak üzerine kapıyor.

Yokuş aşağı iskeleye inerken muharrire, bir uzaktan anlayış hissile öyle geliyor ki bu mesud çift, odalarına kadar gitmeğe sabredemiyerek çardağın kuytulugunu bulur bulmaz, kuvveti hangi çağa girseler eksilmeyen bir muhabbetle birbirlerinin kucağına düşmüşlerdir; görür gibi biliyor ki ikisinin de gözlerinde sevinç yaşları vardır.

Gözyaşları arasındaki sevinç, şüphesiz, saadetin en derinini ve en çok hak kazanılmışını gösterir.

SON

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Barış sever.
- 2 — Cefa - Garip şey.
- 3 — Moskof - Yeniçerilerin muzika takımı.
- 4 — Düzgünlükler.
- 5 — Eritme.
- 6 — Ters olduğu yerde dur demektir - Boşama.
- 7 — Arkadaş - Mesrur - Ters bir erkek ismidir.
- 8 — Ters etin yağıdır - Mamur etme.
- 9 — Genişlik - Soğuk mevsim - Kamara.
- 10 — Pala - Suç yükletme.

Yukardan aşağı:

- 1 — Serinlik duymak.
- 2 — Kısa değil - Bildik.
- 3 — Kaçuk.
- 4 — Yürüyenin arkada bıraktığı eser - Lâfite.
- 5 — Sünger taşı.
- 6 — Çanakakale boğazında bir ilçe - Ters meggülyettir.
- 7 — Merhamet.
- 8 — Vitaminin başı - Ekşi meyva.
- 9 — Sonsuzluk - Ters adaleye mensuptur.
- 10 — İradılar.

Geçen bulmacamızın halî

Soldan sağa:

- 1 — Bitarafılık, 2 — İkiyüzlü, 3 — Limonciyan, 4 — İr, 5 — Itak, 6 — Nar, 7 — Ukok, 8 — Evham, 9 — Niam, Ester, 10 — Şanat, Sit, 9 — Ecel, İşma, 10 — Yi, Araz.

Yukardan aşağı:

- 1 — Bilinensey, 2 — İkitavlaç, 3 — Tmarhane, 4 — Ayol, Amal, 5 — Rün, 6 — Azelik, Ir, 7 — Filittoks, 8 — Şa, 9 — Liyakatsız, 10 — Irak, Leim, 10 — Kan, Pertav.

Muharriri
—
Pearl
BUCK

ANA

Tefrika No. 52

Mütercimi
—
Mebrure
SAMI

İhtiyar adam Anayı gördü, sanki gözlerine inanamıyormuş gibi afal afal baktı, sonra birden içeri atıldı, hemen arkasından birkaç kişi uğradı kapıdan; korkunç yüzü sıska, esmer bir erkek, iki kadın, birde sarı sak oğlan; amma kör kız yoktu ortalarında.

Ana eşeğinden indi ve yaklaştı. Hiçbiri de ağızlarını açıp bir şey demeden kadına baktılar; o da onları tepeden tırnağa kadar süzdü ve birden korktu. Ömründe hiç böyle insanlar görmemişti; kadınların saçları, cadı gibi taraz tarazdı, üzerlerine bir alay da, boğum boğum bez parçaları takmış bağlamışlardı, suratları buruş buruş, güneşten de sim siyahtı, üstleri başları hiç su yüzü görmemiş, yıkanmamıştı. Hepsisi de aynı hal ve kıyıkta idiler. Bir araya toplandılar, ikinci kulübenin kapısından da, sıtmadan sararmış, dudakları çatlak, vücutları görülmelik bir murdarlık içinde bir iki çocuk çıktı. Ne büyüğü ne de küçüğü ağız açıp tek bir lâf söylemiyor, «hoş geldiniz!» bile demiyor sade:

Tıpkı bir hayvan gözü gibi vahşi, manasız gözlerini Anaya dikmişler bakıyor, bakıyorlardı.

Kadıncağın yüreği helecan ve korkudan çatlayacakmış gibi atıyordu. Birdenbire, boğulur gibi bir sesle:

— Kızım nerede? Kızımı ne yaptınız? diye bağırdı, aralarına atıldı, birinden ötekine, oradan oraya koşmağa başladı. Oğlu ürkmüştü, ne yapacağını şaşırmış, eşeğin yanında duruyordu.

Kadınlardan biri, çatlak kötü bir sesle bir şeyler söylemeğe başladı; bu kaba şımallı dilini, hecelerin yarısı ezile kırıla, dişlerin arasında takılıp kalıyormuş gibi peltek peltek çıkan lâlurduları anlaması güçtü. Şöyle bir şey diyordu:

«— Tam vaktinde sırasında geldin. Kızın bugün öldü!»

«Öldü!»

«Öldü mü?»

Ana sade bu bir tek kelimeyi usul usul tekrarladı: Sesi soluğu kesilmiş; yüreği durmuştu sanki, nefes alamıyor, tıkanıyordu. Kendini ileri doğru attı, canını sürüdü, kulübeden içeri girdi. Hemen oracıkta, yere atılı bir yığın sazın üstünde, kıza, kör yavrusu arka üstü yatıyordu. Sessiz sedasız, dinleniyordu sanki. Yalnız nefesi soluğu tükenmişti artık. Sırtında, köyünden ayrılp giderken giydiği elbiseleri vardı amma ne kadar pislenmiş, yırtılmışlardı. Ortada yeni olarak bir şey görünmüyordu; şu saz yığını ile, kaba saba iki tahta iskemleden başka, zaten odada hiçbir şey yoktu. Tamtakırdı.

Ana yürüdü, kızının yanında, diz çöktü. Bu hareketi durgun çehreye, çukura batık bereli gözlerle, küçücük sabır dolu ağıza, ne vakittir burnunda mis gibi tütmüş olan, her bir tarafını o kadar iyi bildiği bütün bu zavallı yüze baktı...

Birdenbire hıçkır hıçkır ağlamağa başladı, yavrusuna atıldı sarıldı, ellerini tuttu, entarinin didim didim kol ağızlarını kaldırdı, incecik kolları yokladı, şalvarı yukarı çekti bacaklarına baktı, bir dayak izi, çürük bere aradı.

Bir şey bulmadı. Yavrucunun ipek gibi idi; ah ne tatlı idi teni! Hiçbir leke, incecik kemiklerinde bir çıkık, kırık yoktu. Şüplenecek bir iz görünmüyordu. Sade, o kadar solgun, o kadar sıska idi ki; içler acısı idi hali. Hoş zaten her vakit de incedi, çelimsizdi. Ölümlü bu... Elbette sapsarı da olacaktı. Ana acaba bir zehir kokusunu duyacağını korkusile, evlâdının üstüne eğildi, dudaklarını kokladı; burnuna sade hafif bir şey, insanın yüreğini parçalayan bir «ölüm kokusu» geldi.

Amma ne olursa olsun, Ana bir türlü yavrusunun eceli gelerek rahatacana öldüğüne inanamıyordu. Başını çevirdi kapıda durmuş, hiçbir şey demeden ona bakan bu yabanî insanların kaba ve korkunç suratla-

rını gördü; ve ağlayıp haykırarak, çarpına dövdü:

— Siz öldürdünüz onu, biliyorum, siz öldürdünüz. Kızımı sapasağlam gönderdim size... Daha azıcık bir zaman geçti aradan... Durup durduğu yerde insan ölü mü bu genç yaşta.. Söyleyin bakayım, ne yaptınız yavruma? diye bağırdı.

Daha ilk gördüğü günden nefret ettiği kötü suratlı ihtiyar, yine pis pis sırıtı:

— Hey koca karı, ağzından çıkanı kulağın işitmiyor galiba; böyle ağır lâflar söyleme bize, yoksa bak...

Cadı saçlı kadınlardan biri de, hemen kavgaya hazır bir halde atıldı:

— Durup dururken neden mi ölmüşsün? Üşütmüş, soğuk almış, zaten sıskanın biri idi, iki sıkımlık canı vardı, o da çıktı bitti işte! «Hark tü» dedi, yere tükürdü, tekrar başladı ulur gibi söylenmeğe, haykırmağa:

— Ne işe yaradı zaten, pınardan bir su bile çıkarıp getiremezdi, ya kapaklanır ya düşer, ya da yolunu şaşırır kaybolurdu.

Ana gözlerini kaldırıp baktı, küçük bir su birikintisine doğru, dağdan aşağı inen daracık keçi yolunu gördü, iniliye iniliye:

— Bu yol mu? Bu yoldan mı inip çıkıyordu? diye sordu. Kimse cevap vermedi, kadıncağın içi gittikçe yanyanıyor, her geçen dakika ile acısı bir kat daha büyüyordu:

— Kim bilir nasıl dövdünüz onu... Her gün dayak... Yavruma her gün dayak attınız!..

Kadın yine bağırmağa başladı:

— Gözünü aç da bak, beresi çürüğü var mı hiç?

Sade oğlum bir kere dayak attı idi... İsteyince yanına çabucak koşup gelmiyor diye... O da, topu topu iki üç tokat, hepsi bu kadar işte.

Ana başını kaldırdı, ölgün bir sesle sordu:

— Oğlunuz nerede?

Adamı ittiler öne geçirdiler. O da bir noktaya dikilerek hareketsiz, aptal gözlerle, omuzlarını düşüre düşüre iki yana sallandı ve talihsiz Ana, karşısındakinin yarı salak, sarsağın biri olduğunu anladı.

Birden evlâdının ölüsüne kapandı, deli gibi ona sarıldı, bu biçim insanların elinde kim bilir onun neler çektiğini düşündükçe, büsbütün artan sonsuz, dayanılmaz bir acı ve çaresizlik içinde ağladı çırpındı. Ana, ızdırabına böylece yol vermiş yolunur, dövünürken gözlerini ona dikmiş hain hain bakan bu bir sürü hayvandan beter insan da öfkelenmeğe, homurdanmağa başlıyorlardı. Bir aralık omuzuna birinin dokunduğunu duydu, gözlerini kaldırdı, oğlu eğilmiş yavaşça:

— Ana, kalk gidelim; korkuyorum, başımıza bir belâ getireceksin. Kalk Anam kalk, ölmüş işte, elimizden ne gelir artık... Pek hain hain bakıyorlar, bize de bir kötülük edecekler, yürü gidelim... Biran evvel kapağı şu deminki köye atalım, oradan azıcık yiyecek alırsın, yollarınız, bu akşam da evde oluruz, gel Anam, dinle beni.

Ana istemiye istemiye kalktı, bu yanyana sıralanmış duran insanların kötü kötü bir şeyler homurdanarak onlara ne biçim baktıklarını görünce o da korktu. Oğlunu düşünmesi lâzımdı. İstiyorlarsa varını kendini öldürsünlerdi amma, ona, evlâdına dokunmasınlar, aman ona ilişmesinlerdi!

Kızının yüzüne bir daha bakmak için, döndü. Ölümlü elbiselerini düzeltti, iki kolunu yanlarından aşağı uzattı, sıvazladı, ondan sonra da yürüdü, kulübeden dışarı çıktı. Neredeyse gün kavuşuyordu.

Görünüşüne bakılırsa güya sakinleşmişti; tam eşeğine binerken, o dakikaya kadar ağzını açıp bir şey dememiş olan bir ihtiyar, salak oğlanın babası yaklaştı:

(Arkası var)

Polonya hükûmeti Danzig âyanından izahat istiyecek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

«İngiltere, sulhü korumak için, bugüne kadar bir çok fedakârlıklarda bulundu. Fakat bundan ileriye gidemez. Yeni bir taarruz olursa derhal buna mukabele edeceğiz ve bu mukabeleye pekâlâ muktediriz. Bahriyemiz ve hava kuvvetlerimiz her zamandan çok kuvvetlidir. İcab ederse bunu isbat edeceğiz.»

Muhafazakâr fırkasının sağ cenahına mensup eski nazırlardan Amery de Birminghamda bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

«Sade söz kâfi değildir. Ancak harekete geçerek Hitler azmimizin katli olduğunu anlıyacaktır. Harbin önüne geçmek için yegâne vasıta ordu-muzu ve donanmamızı hemen seferber etmek ve harp başladığı takdirde Fransa'ya ne kadar tayyare göndersek hemen sevkeyemektir.»

B. Eden de Londrada bir nutuk söylemiştir. Eski Hariciye Nazırı nutukunda İngiliz milletinin her hangi bir tarza karşı harekete hazır bulunduğunu söylemiştir.

Churchill ve Eden İngiliz Kabinesine girecekler mi?

Newyork 2 — Buraya gelen habere göre B. Churchill ve Eden İngiliz Kabinesine girmek üzere dirler. Newyork Herald Tribune bu haberi memnuniyetle karşılayarak diyor ki:

«B. Hitler geçen sene söylediği nutukta bu iki zatın İngilterede iş başına gelmesini müsamaha etmeyeceğini söylemişti. Bunların veya içlerinden birinin Kabineye girmesi İngilterenin azmini gösterecektir.»

Bir Alman gazetesinin makalesi

Berlin 2 (A.A.) — «İhate ve tahakküm» başlığı altında Berliner Boersen Zeitung'un diplomatik muharriri, Lord Halifax'ın son günlerde söylediği nutukları cerhetmeğe çalışmakta ve şöyle yazmaktadır:

«Söylediği nutkun, bıraktığı tesir Lord Halifax'ı inkisara uğratacaktır. Fakat maalesef hatip, başka bir sahada muvaffak olmuştur. Filhakika Polonyalılar, Lord Halifax'ın nutkunu Danzig'in sulhen Almanya'ya avdine mani olmak, Polonyada Almanlığı iade etmek ve İngilterenin kendilerine verdiği serbesçe hareket etmek selâhiyetini kullanmak için bir teşvik mahiyetinde telâkki etmekte dirler.

Polonyalılar, bundan başka İngilizlerin himayesi altında bazı taleplerde bulunmağa da başlamışlardır. Çünkü onlar, yeni sulh muahedesinde Versailles konferansında bile kendilerine verilmeyen geniş hududlar elde edeceklerine kanidirlir.»

Netice olarak bu gazete, Lord Halifax ve Churchill tarafından söyle-

nen nutukların, gerginliği izale edecek mahiyette olmadığını kaydetmektedir.

İngiltere ve Fransa teahhüdlerini yerine getirmeğe hazır

Paris 2 (A.A.) — Almanların Danzigdeki faaliyetinden bahseden Petit Parisien gazetesi diyor ki:

Hariciye Nazırı B. Bonnet, dün Almanyanın Paris büyük elçisi ile yaptığı görüşmede, Danzigde ve Şarkta ve bilhassa Polonyaya karşı Almanların faaliyetleriyle alakadar İngiliz - Fransız hattı hareketini kendisine bildirmiş, İngiltere ve Fransa Polonyaya bağliyan teahhüdleri hatırlatmış ve bu teahhüdün zamanında tamamille yerine getirileceğini de ilâve etmiştir.

İşte Almanya, Danzig hakkındaki Hitler planlarının tatbik mevkiine konulduğu zaman, birbirini takip edecek hadiselerin teselsülünden tamamille bugün haberdar edilmiş bulunuyor. Bu suretle eğer ihtimallerin en fenası bir gün tahakkuk ederse hiç kimse ben bunu istemedim diyemeyecektir.

Matin gazetesi diyor ki: Bir kere daha hatırlatahım ki, Danzig statüsünde vukua gelecek her hangi bir değişiklik, Fransa ve İngilterenin Polonyaya karşı olan tam garantileri mekanizmasını harekete getirecektir. Bu harekete gelme, Danzig statüsünde gerek harici silah kuvveti gerek dahilden tek taraflı bir karar veya bir kurnazlık vukua gelebilecek her türlü teahhüt için muteberdir.

Jour gazetesi diyor ki: Almanların hududu aşıkları dakikayı tayin etmek Polonyaya aittir. Bu dakikada ise Fransa ve İngiltere istişareye bile lüzum görmeden derhal otomatik surette bütün kuvvetleriyle Polonyanın yanı başında bulunacaklardır.

Epoque gazetesi diyor ki: Bazı Alman mahfilleri, hattâ dün sabah dahi Fransa ve İngilterenin Polonyaya yardım için müdahale etmeyeceklerini sanıyorlardı. Fakat B. Hitler, bir kuvvet darbesinin muhakkak surette doğuracağı aksülâmeler üzerine bugün her halde artık şüphe etmese gerektir.

Forsterin nutku

Danzig 2 (A.A.) — Tietennof'da bir nasyonel sosyalist tezahüründe nutuk söyleyen B. Forster, ezümle şöyle demiştir:

«Danzigin Alman halkı, Danzigin Rayh'a dönmesi için, mallarile ve kanile lüzumlu bütün fedakârlıkları yapmağa hazırdır. Danzig halkını hiç bir şey korkutmayacaktır. Polonyalılar Danzigde gümrük kontrolörlerinin adedini daha ziyade fazlalaştırabilirler. Bu ancak Danzigin Almanya'ya dönmelerini çabuklaştıracaktır.

Krallar İtalyadaki düğünden dönüyorlar

Floransa 2 (A.A.) — Dük de Spolete'in düğünü merasiminde bulunmak üzere buraya gelmiş olan Yunan kralı ve Yunan prens ve prensesleri, Yunanistana dönmek üzere bu akşam hareket etmişlerdir. Bunlar, yolda, bir kaç saat Venedikte kalacaklardır.

Yugoslavya kral naibi prens Paul'un refikası prenses Olga, Belgrada hareket etmiştir.

Sabık Bulgar kralı Ferdinand da Almanya'ya gitmek üzere bu akşam Floransayı terketmiştir.

Kral Zogu Bükreşte

Bükreş 2 (A.A.) — Kral Zogu ve Kraliçe Jeraldin yanlarındaki vezat ile birlikte İstanbula buraya gelmişlerdir. Bükreşte kısa bir ikametden sonra Varşovaya gidecekler ve oradan da pek muhtemel olarak Fransaya geçeceklerdir.

Tırtılsız kırk paralıklar tedavülden kaldırılacak

Ankara (Akşam) — Maliye Vekâleti, gümüş 25 kuruşluklarla karışmakta olan nikel tırtılsız kırk paralıkların tedricen tedavülden kaldırılmasını kararlaştırmıştır. Tırtılsız kırk paralıklar malsanıklarına geldikçe yeniden tedavüle çıkarılmıyarak, Darphaneye gönderilecektir.

Trakya'da bolluk ve bereket yılı

Her tarafta büyük ve verimli bir çalışma var

Edirne 2 (A.A.) — On beş gün-denberi bölge dahilinde teftişte bulunan ve bu akşam Edirneye avdet eden umumî müfettiş her yerde gördüğü çok dikkatli ve verimli çalışmalarından memnuniyetle bahsetmektedir.

Bu yıl Trakyanın toprakları ve hayvanları için bolluk ve bereket yılıdır. General Kâzım Dirik her yerde halkı dinlemiş ve dilek sahiplerini memnun edecek tedbirler almıştır.

Yeni köprüler

Şarkta üç mühim köprünün inşası bitti

Elâzığ 2 (A.A.) — Cümhuriyet hükümetinin şarkta yaptırmakta olduğu üç mühim köprünün inşaatı tamamlanmıştır. Bunlar Pertek Palu yolları üzerinde Alişan ve Güllüskür Hozat yolunda Singeç, Keban yolunda Çipsuyu köprüleridir.

Eski devirlerde yolsuzluk ve kör-rüstülüğün çok acısını çekmiş olan Elâzığ ve havalisi halkı cümhuriyet idaresinin ve onun nafiasının vücudunda getirdiği bu eserlerden dolayı çok sevinç içerisinde büyüklükimize ve Millî Şefimize karşı derin bağlılıklarını kalbten gelen duygularla bir defa daha izhar etmektedirler.

Bu köprülerin açılma törenleri önümüzdeki hafta umumî müfettiş general Alpdoğan tarafından yapılacaktır.

Telefon hattındaki bozukluk tamir edildi

Dünkü sayımızda, telefon kablolarında husule gelen bir arıza neticesinde şehrin Kadıköy, Erenköy, Kartal, Adalar, Bebek, Paşabahçe, Büyükdere ve Trabza arasında 16,25 den itibaren telefon muhaberatı yapılamadığını yazmıştık. Arıza bertaraf edilmiş ve dün yeniden şehrin bu semtleri arasındaki telefon muhaberatı başlamıştır.

Bir küçük kız kamyon altında kaldı

Nişantaşında Çınar sokağında Atırbey apartmanında kapıcılık yapan Alinin üç yaşındaki kızı Neclâ, dün, sokakta oynarken şoför Mustafanın idaresindeki kamyonun sadmesine maruz kalmıştır. Yaralı çocuk, Şişli Etfal hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür. Şoför yakalanmış, adli tahkikata nöbetçi müddetumumisi el koymuştur.

Az daha boğuluyorlardı

Kasımpaşada oturan Mişon oğlu 16 yaşındaki Vitali dün Floryaya gitmiş, plajda soyunduktan sonra bir sandala binmiş ve plaja gelerek denize girmiştir. Mişon bu esnada yüzme bilmediğinden boğulma tehlikesine maruz kalmışsa da etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Floryada yine böyle bir tehlike geçiren Hasan isminde bir çocuğu da sandalcılar kurtarmıştır.

Otobüsü kurcalarken

İstanbul - Çatalca hattında işliyen bir otobüs, dün Demirkapıdaki istasyon yerinde dururken, şoför muavini makinenin manivelasını çevirmiş, araba hareket etmiştir. Araba ani olarak hareket edince şoför muavini İbrahimin kaburga kemikleri kırılmış, yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Tramvayla kamyon çarpıştı

Dün, Turanın idaresindeki kamyon Cümhuriyet caddesinden geçerken vatman Recebin kullandığı tramvay arabası ile karşılaşmış, manevra yapmışsa da araba çarpışarak hasara uğramıştır.

Bir çocuk, başına çarpan salıncakla ağır yaralandı

Çarşı içinde makineci Kirkorun kızı 4 yaşında Luiz Dizdaryideki çocuk bahçesinde gezirken sallanan salıncaklar başına çarpmış, ağır surette yaralanmıştır. Çocuk Şişli Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Profesyonel güreş karşılaşmaları

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

ve Karacabeyli İsmail 29 dakikada tusla galip gelmiştir.

MÜLAYİM - BABAESKİLİ İBRAHİM

İlk mühim müsabaka Mülayım ile Babaeskili İbrahim arasında yapılmıştır. Hakem Sami Karayelin idaresinde mindere çıkan pehlivanlar halka takdim edilerek alkışlandılar ve müsabaka 15 dakikadan dört devre olmak üzere başladı.

İlk dakikalar her iki pehlivanın birbirini denemisi ile geçti. Sekizci dakikadan itibaren Mülayım üstün vaziyette güreşmeğe başladı ve on üçüncü dakikada Babaeskilinin ayağını yakalayıp mengene vaziyetinde tazyik etti. Babaeskili düştüğü bu çok müşkül pozisyonundan büyük bir enerji sarfederek kurtuldu ise de ayağı zedelendiğinden güreşe topallıyarak devam etti ve devre Mülayımın hâkimiyeti ile nihayet buldu.

İkinci devreye büyük bir atakla başlayan Mülayım Babaeskilinin ayağından tekrar aynı vaziyette yakaladı ve ezdi. İki defa üstüste fena vaziyete düşen Babaeskili İbrahimin artık güreşe devamına doktorlar müsaade etmediler ve Mülayım güreşi 17 nci dakikada hükmen kazanmış oldu.

KARA ALİ - FERİŞTANOF

Günün ikinci mühim karşılaşmasını yine Sami Karayelin idaresinde Bulgar Feriştanof ile Kara Ali yaptılar. Bulgar 115 kilo sikletinde acı bir kuvvete sahip, aynı zamanda teknik bir güreşçi.

Müsabaka çok sıkı hücumlarla geçiyordu. İlk dakikalarda Bulgar pehlivanın kol oyunlarında, Kara Alinin ayak oyunlarında hâkim olduğu görülmüyordu. Dakikalar ilerledikçe Bulgar favullü güreşmeğe başladı. Kara Ali de kendisine mukabele edince müsabaka bir dövüş haline girdi ve birinci devre müsavî bir şekilde nihayetlendi. İkinci devreye Kara Ali sert atak yaparak başladı.

İtalyanın hayat sahası

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Telegrafo, Akdenizde İtalyanın bilhassa alakadar olduğu bir sahadan bahsediyor. Bu saha Balkan Yarımadasını Boğazlara kadar kaplamakta imiş. Hatta boğazların hinterlandı da buna dahilmiş.

Hatırlardadır ki Alman - İtalyan anlaşması imza edildiği sırada İtalyan gazeteleri nüfuz muntakalarını, tayin için komisyonlar teşkil edildiğinden bahsetmişlerdi.

Telegrafonun makalesi acaba Alman - İtalyan anlaşmasının bazı gizli maddelerini meydana vurmuyor mu?

Diyarbakır Avcılar klübü umumî toplantısını yaptı

Diyarbakır (Akşam) — Avcılar klübü evvelki gün vali Dr. Mitat Altıokun başkanlığında umumî ve fevkalâde bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda, klübün umumî vaziyeti uzun boyu görüşülerek, klübün (Diyarbakır Şehir klübü) ünvanını alması muvafık görülmüş ve yeniden nizamnamesi yapılmıştır.

Şehir klübünün idare heyeti seçimi de yapılmış, Telgraf müdürü Emin Ağca, avukat Ağah Arman, öğretmen Osman Ocak, Sıtkı Tarancı ve Borsa komiseri Salâhaddin en çok rey almak suretile idare heyetine intihap edilmişlerdir.

İdare heyeti Emin Ağca'yı başkanlığa seçmiştir.

Meriç üzerinde yapılacak köprü

Ankara (Akşam) — Kuleliburgaz ile hududumuz arasında ve Meriç üzerinde yapılacak müşterek köprü için bugünlerde Dedeağaçta toplanacak olan Türk - Yunan muhtelit komisyonunda hükümetimizi temsil edecek heyetimiz tesbit olunmuştur. Heyetimiz şu zevattan tereküp edecektir: Nafia Vekâleti başmüşaviri Namık Kiper, Salâhi Demirbilek, Zühtü Yiğitkan ve albay Ferid.

Bulgar pehlivanı bir yumruk vurarak mukabele etti. Hakem müdahale etmek istedi ise de birbirine kızan pehlivanlar dinlemediler ve devre sert hamleler arasında bitti.

Üçüncü ve son devreye Bulgarın hücumile başlandı. İkinci devredeki sertlik tekrar başgöstermişti ki, her iki pehlivan ihtar aldılar. Bu sırada halk hakemin aleyhine tezahürat yaptı ve müsabak sert bir didişme altında nihayet bulduğu zaman hakem her iki pehlivanı berabere ilân etti.

DINARLI MEHMED - HABEŞ TAFARI

Günün son ve en mühim karşılaşması çoktanberi şehrimizde müsabaka yapmamış olan Dinarlı Mehmed ile Habeş Tafari arasında oldu. Cemalin hakemliği altında mindere çıkan pehlivanlar halka takdim edildiği zaman Dinarlının Habeşin yanında ufak kaldığı göze çarpıyordu. Uzun münakaşalardan sonra müsabakanın yenilinciyekadar devamına karar verildi. Ve müsabaka başladı.

İlk dakikaları her iki pehlivan birbirini denemekle geçirdi. Habşli kuvvete dayanan zor oyunlar yapıyor. Dinarlı çevik hareketlerle mukabeleye çalışıyordu. Dinarlının çok hareketli güreşi halk tarafından tutuluyordu. İlk devre Habeşlinin hâkimiyeti altında nihayetlendi.

İkinci devreye Dinarlı çok sıkı başladı. Bilhassa rakibinin ayaklarını bükmekte muvaffak oluyordu. Bu sırada Habeşli Dinarlının midesine diz vurdu. Ve Dinarlı bir müddet baygınlık geçirdi. Bu hareketin favul olmadığını hakem ilân edince müsabaka tekrar başladı ve iki taraf birbirine tekme tokat giriştiler. 33 üncü dakikada Dinarlı bir anlık tereddüden istifade ederek iki kuvvetli dirsek darbesile Habeşli pehlivanı sersemletti. Ve birdenbire üstüne çullanarak yere bastırdı. Ne olduğunu şaşırın Habeşli sırtüstü yerde uzun müddet kaldı. Ve hakem Dinarlının galebesini ilân edince halk çılgın tezahürat yaptı. Ve müsabakalar nihayet buldu.

Millî küme müsabakaları

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

ederek Fener kalesine üstüste hücumlarla inmeğe başladılarsa da başka sayı kaydına muvaffak olmadılar ve devrenin sonuna kadar Beşiktaşın baskısı altında geçen maç 4 - 2 Fenerin mağlûbiyetile bitti.

NASIL OYNADILAR?

Beşiktaş takım itibarile Fenerbahçeye faik bir oyun oynadı. Mehmed Ali ve müdafilerle haf hattı mükemmeldi. Hücum hattında Hakkı bermutad takımını galip getirdi. Şeref ve Eşref normal oyunlarını oynadılar. Hayati ile Sabri vasattan yukarı çıkmadılar.

Fenerbakçe, Hüsameddin iyi bir gününde değildi. Yaşar bermutad aksıyordu. Lebib bir gole sebep olmakla beraber arkadaşından daha iyi oynadı. Haf hattı, hücum hattını iyi destekliyemedi. For hattında Melih, Fikret çok çalıştılar. Rebii ve Basri isteksiz ve durgun bir oyun oynadılar. Naci bu oynda mütemadiyen ihmal edildi.

Kupa maçları

Dün Fenerbahçe stadında millî küme maçından evvel Hilâl - Kurtuluş-Kasımpaşa - Galataspor arasında oynanan beden terbiyesi kupası maçında Hilâl - Kurtuluş daha üstün bir oyundan sonra 5 - 3 rakibini yenmiştir.

İstanbul Dekatlon birinciliği

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertip edilen İstanbul Dekatlon birinciliğine dün Fenerbahçe stadında devam edilmiş ve yapılan on müsabaka neticesinde Fenerbahçeden futbolcu Melih 5317 puanla birinci, Beşiktaşlı Şerif 4473 puanla ikinci, Galatasaraydan Yavru 4457 puanla üçüncü olmuşlardır.

Küçüklerde Fenerbahçeden Üçtek 3807 puanla birinci, Galatasaraydan Ali 3703 puanla ikinci olmuştur.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	»	500	»	2.000 »
4	»	250	»	1.000 »
40	»	100	»	4.000 »
100	»	50	»	5.000 »
120	»	40	»	4.800 »
160	»	20	»	3.200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Devlet Demiryolları işletme umum müdürlüğünden:

- 1 — Devlet Demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile hareket memur namzedi alınacaktır.
- A — Türk olmak,
- B — Müsabakaya iştirak edebilmek için orta tahsili bitirmiş olmak,
- C — Yaşı 18 den aşağı ve 30 dan «dahil» yukarı olmamak,
- D — Asgari bir sene için askerlikten muaf olmak,
- E — İdaremiiz hekimleri tarafından yapılacak sıhhi muayenelerinde faal serviste çalışmaya mâni bir arıza ve hastalığı olmamak,
- 2 — Müsabakada kazananlar 61 lira ile tayin edileceklerdir.
- Enebi lisanslarından birine vakıf olanlar 67 lira ücretle alınacaklardır.
- 3 — Askerliğini bitirmiş lise mezunları imtihansız olarak aynı şartlar dahilinde alınacaktır. Bu gibilerin dilekçelerinin doğrudan doğruya Umumi müdürlüğüne göndermeleri lazımdır.
- 4 — Müsabaka imtihanı 15 Temmuz 939 Cumartesi günü saat 14 de Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum İşletme merkezlerinde yapılacaktır.
- 5 — En son müracaat 10 Temmuz 939 Cuma gününe kadardır.
- 6 — Talipler işletmelere ve istasyonlara istida ile müracaat edeceklerdir.
- 7 — Kabul şartı ve evsafı hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler işletme merkezlerine ve istasyonlara müracaat edebilirler. (2309) (4234)

Muhammen bedeli 5000 lira olan 1000 kilo ince ambalaj sicimi, 2000 kilo İngiliz sicimi ile 1000 kilo muhtelif eb'atta menilâ kenevirinden halat 7/7/939 Cuma günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 375 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (10) ona kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4417)

Veziir Köprü Belediye Riyasetinden:

80 hektar meskûn 30 hektar gayri meskûn vüs'atinde tahmil edilen Veziir Köprü kazasının hali hazır haritası yaptırılacaktır. Muhammen keşif bedeli «2300» liradır. Muvakkat teminat akçesi «172» lira «50» kuruştur. Eksiltme kapalı zarf usuliledir. İhtisas vesikaları musaddak taliplerin Veziir Köprü Belediye Riyasetine müracaatları lazımdır. Kati ihalesi 11 Temmuz 939 Salı günü saat 16 da Veziirköprü Belediye Daimi Encümeni huzurunda yapılacaktır. Müracaatlar ihale saatine kadar kabul edilir. «4596»

P. T. T. Umum Müdürlüğünden :

«250» lira aylık ücretle Diplomalı Yüksek bir Mimar alınacaktır. Taliplerin istida ve evrakı müsbitelerle birlikte 10 Temmuz 939 tarihine kadar Ankara'da P. T. T. Umumi müdürlüğü Muamelât müdürlüğüne müracaatları (2652) 4723).

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar. Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Os-lodan beklenen vapurlar:

Trione vapuru 6 Temmuzda doğru.

Vingaland vapuru 6 Temmuzda doğru.

Birkaland vapuru 9 Temmuzda doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Rotterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları için hareket edecek vapurlar.

Trione vapuru 10 Temmuzda doğru.

Vingaland vapuru 10 Temmuzda doğru.

Birkaland vapuru 15 Temmuzda doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentahına müracaat. Tel: 44991 - 2 - 3

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan İhtidir. Merkezi idare: MILANO İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri müt-tehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada

Afiyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy palas

(Tel. 44841 2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemcayan hanında

Telef. 22900 / 3/11/12/15 Beyoğ-lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Dıvanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün

2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya

T. 22398

Viyana'da Profesör Dr. VAGNEE'in formülü

E K Z A M İ N

Ekzemanın hususî ilacı

Yara ve çibânları derhal geçirir. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

Devlet deniz yolları

3 Temmuzdan 10 Temmuza kadar muhtelif hatlara kal-kan vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Cumhuriyet), Perşembe 12 de (Güney-su), Pazar 16 da (Tari). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Antalya), Cumartesi 18 de (Bursa). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve Pazar 9,30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazartesi 13 te ve diğer günler 8,45 te (Trak) sistemi vapurlardan biri. Cumartesi ayrıca 13,30 da ve Pazar ayrıca 20 de (Sus). Çarşamba postası Tophane rıhtımından ve diğer postalar Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,15 te (Sus), ayrıca Çarşamba 20 de (Mersin), Cumartesi 20 de (Antalya). Sus) Galata rıhtımından, diğerleri Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar) Tophane rıhtımından.
Ayvahk hattına	— Çarşamba 15 te (Saadet), Cumartesi 15 te (Bartın). Sirkeci rıhtımından.
İzmir sür'at hattına	— Pazar 11 de (Ege). Galata rıhtımından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Dumlupınar), Cuma 10 da (Anafarta). Sirkeci rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentalardan öğrenilir.

Karaköy acentahğı — Karaköy Köprübaşı Tel. 42362

Galata acentahğı — Galata, İstanbul Liman Mıntaka

Reisliği binası altında. 40133

Sirkeci acentahğı — Sirkeci, yolcu salonu 22740

(4819)

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

İlk teminat	Muhammen bedeli	
7,04	93,84	Cihangirde Bakraç sokağında 548, 549, 550, 551 ve 1024 harita numaralı arsalar arasında 15,64 metre murabbaî arsa satışı.
11,25	150,00	Çırcır yangın yerinde 22 nci adada 10 metre murabbaî arsa satışı
13,43	179,00	Fatih yangın yerinde Sırmeciler sokağında 17,90 metre murabbaî arsa satışı.
	Senelik kira muhammeni	
7,50	100,00	Çarşıkapıda Makasçılar sokağında 54 numaralı Mirmiran Sebihi
22,50	300,00	Hocapaşa Tramvay caddesi Mehmetpaşa Sebihi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. İhale 17/7/939 Pazartesi günü saat 14 te Daimi Encümeninde yapılacaktır. Şartnameler encümen kalemünde görülebilir. İsteklilerin hıızalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte Daimi encümeninde bulunmaları. (4702)

İstanbul Defterdarlığından:

Bronzdan mamul beş kuruşluklarla yüz paraşkların ve nikel kuruşların 1 Kânunusani 939 dan itibaren tedavüliden kaldırılmış olmasına rağmen, gene bazı yerlerde mübadele vasıtası olarak kabul ve istimal edildiği haber alınmıştır.

Bu paraların nihayet 1 K. Sani 1940 tarihine kadar vergi ve saire borçlar mukabilinde Malsandıklarınca kabulü mümkün olup ahar bir şekil ve surette tedavülüne imkân yoktur. Binaenaleyh:

Halkımızın zarar görmemesi ve tebliğ hilâfına hareketle kanuni takibata duçar olmaması için keyfiyet ilân olunur. (4818)

Türkkuşu İstanbul İspekterliğinden:

Türkkuşu üyeleri temmuzun ilk haftası içinde kampa gönderileceklerinden son muamelelerini yaptırmak ve hareket gününü anlamak üzere bütün üyelerin 3 Temmuz Pazartesi günü saat 17 ye kadar müracaatları.

Pazartesi günü müracaat etmeyenlerin kampa gidemeyeceklerdir. (4745)

K E N A N

Basımevi ve Klîşe Fabrikası

Sahip ve müdürü : Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klîşe atölyesi - En mükemmel tabı makineleri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klîşe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babıâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

HORNYPHON

6 AY VERESİYE

OSMAN ŞAKAR müessesesinde Taksitle satış

ve Alman KAPPEL yazı makineleri

6 Ay veresiye

Bütün Ada çamlarının ve levanta çiçeklerinin sıhhi kokularını terkinde saklayan VENÜS ÇAM kolonyası

Ciğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar. VENÜS ÇAM KOLONYASININ formülü bir sırdır. Taklitleri onun yerini tutmaz. Umumi deposu: Nureddin Evliya zade, Alât, Ezza ve itriyat deposu, İstanbul

SAYIN BAYAN!

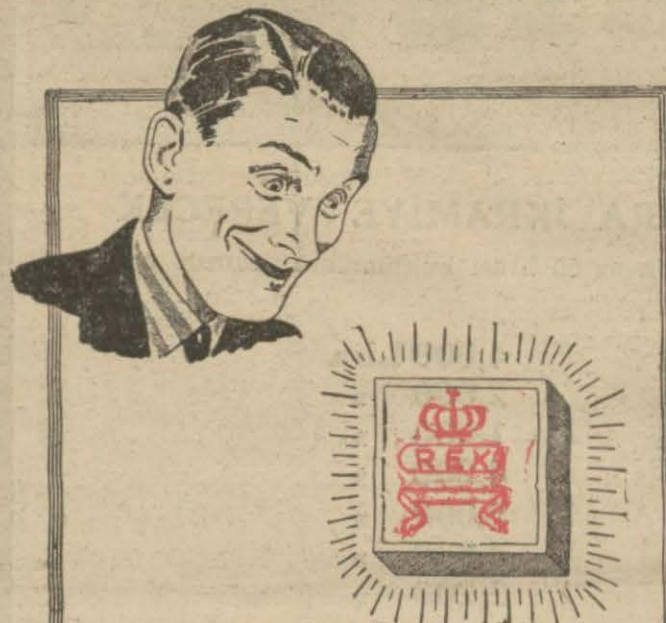
Güzelliğinizi korumak için gece yatarken kullandığınız yağlı kremi sizi hoşnut etmiyorsa: Mahzurlarından şikâyetçi iseniz;

İNNOXA SÜTÜ tatbik ediniz.

Paris en kibar mahfelleri ve yüksek tabakaya mensup Milyonlarca kadın İNNOXA Sütünü kullanmaktadır.

İNNOXA Sütü, Çilleri, buruşuklukları izale ederek cildinizi makyajın bütün mazarratlarından korur.

İNNOXA SÜTÜ Pariste Doktor DEBAT Laboratuvarlarında hazırlanır. Türkiye'nin bütün Parfümör ve büyük eczanelerinde satılır.

REX

Prezervatifleri nin evsafına hayran olmuş Çünkü:

Başka hiçbir marka onu memnun etmemiştir.

REX Sağlamdır

ve gayet ince ipekli lastikten yapılmıştır.

Bayanlara mahsus 14 ayar altın saatlerin çok zarif yeni modelleri gelmiştir. Fiyatları 44 ilâ 68 liradır.

Ayda 3 lira taksitle

Sirkeci Liman hanı sırasında Yelkenci han No. 8, saat 9-14 te müracaat.

OKTA

SAÇ SABUNU Eczanelerden ve itriyat mağazalarından arayınız.

"Zevcim Gözlerine inanmıyordu, ve 10 yaş daha genç göründüğümü söylüyordu"

İŞTE BÖYLECE MEFTUN OLMUŞTU

Zevcim «Bu adeta bir harika.» diye söylenmekten kendisini alamıyordu. Ancak: İki ay kadar oluyor. Alınmda, gözlerle ağzımın etrafında buruşukluklarım vardı: Filhakika yaşım da epeyce ilerlemişti. Bugün bütün dostlarım şeffaf ve yumuşak tenimi ve bir genç kızinki gibi taze ve nermi cildimi takdirle seyrediyorlar. Her akşam yatmadan evvel cildin unsuru olan penbe renkteki Tokalon kremi kullanırım. Terkinde Viyana üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve «Biocel» tabir edilen cazip ve kıymetli gençlik cevheri vardır. Gündüzler için, Beyaz Renkteki Tokalon kremi kullanırım. Cildi beyazlatır ve yumuşatır. Ve bütün siyah benleri giderir ve açık mesmeleri sıkılaştırır.

İLÂN

Binalarınızı boyamadan

Alabastone

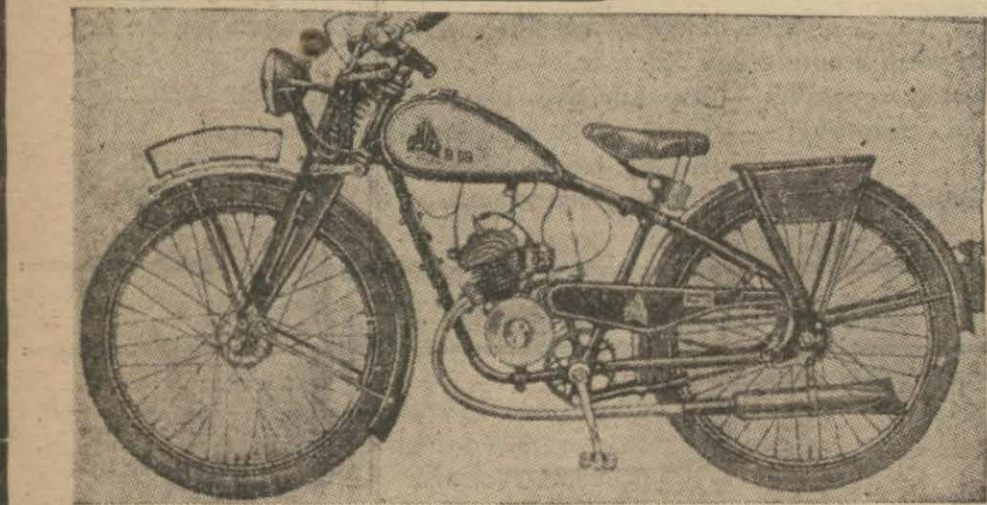
Hakkında malûmat alınız.

Deposu: 4 üncü Vakıf Han Asma kat 19

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade

Akşam Matbaası

2 1/4 beygir hafif Bauer motosikletleri 10 ay vade ile.

OSMAN ŞAKAR

Müessesesinde taksitle satılır.

Diğer satış yerleri

Galata: Bankalar cad. No. 47 Voyvoda han zemin kat Telefon: 42769

Beyazid: Üniversite cad. No. 28 Elektrik idaresi karşısı.

Kadıköy: İskele cad. No. 33 - 2

Beyoğlu: İstiklal cad. No. 316 Foto spor mağazası.

Bakırköy: İstanbul cad. No. 48-3 Kâzım Çilâk mağazası.

Büyükdada: Gülistan cad. No. 2 Ligeros mağazası.

Foto SPOR mağazasında en temiz kopyalar ve ağırandismanlar yapılır. Muntazam servis. Ayrıca Osman Şakar müessesesinin malı da aynı mağazada taksitle satılır. 5 - 40 muntazam garantili ampuller: 19 kuruşa.

Tatil kampları

İstanbul maarif müdürlüğünden

1 — Bu yaz tatilinde

İlk okullar talebesi için Pendik, Erenköy, Kızıltoprak, Yeşilköy, Flurya, ve Büyüçekmece;

Lise, Öğretmen, Sanat ve Orta okullar kız talebesi için Kandillide; erkek talebe için Maltepe ve Zincirlikuyuda.

Öğretmenler için Heybeliada.

Tatil kampları açılacaktır.

2 — İlk dereceli okul kamplarının aylık ücreti 16, orta dereceli okul kamplarının aylık ücreti 18, Öğretmenler kampının 40 günlük ücreti 30 liradır.

3 — Bu kamplara sıhhi durumları elverişli talebe ve öğretmenlerin yazılmasına başlanmıştır.

4 — İlk okul talebe kampları 10 Temmuzda ve orta dereceli okulların talebe kampları 27 Temmuzda ve Öğretmenler kampı 6 Temmuzda açılacaktır.

5 — Kamplara yazılmak veya fazla malûmat almak isteyenlerin okullara veya Maarif Müdürlüğünde Beden Terbiyesi bürosuna baş vurmaları lazımdır.

(4784)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. komisyonundan

İstanbul Üniversitesi merkezi ve müstemilatına alınacak «250» bin kilo odun 14/7/939 cuma günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İstekliler ihale günü odununun bedeli olan «3000» liranın muvakkat teminatı «225» liralık makbuz ve Ticaret odası vesikasıyla müracaatları, liste ve şartname pazartesi ve perşembe günleri Rektörlükte görülür. (4698)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muh. B. Lira Kr.	% 7,5 Te. Lira Krş	Eksiltme Şekli	saati
Baş ipi	18.000 Kgr.	9900 —	742 50	Kapalı zarf	15
Bel ipi	25.000 »	11200 —	843 75	» »	16
Tonga ipi	10.000 »	5885 —	441 37	» »	16,30

I — Şartnamelerindeki teslim müddetleri uzatılarak miktarları yukarıda yazılı baş ve bel ipi ile yine şartnamesi mucibince tonga ipi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizarında yazılıdır.

III — Eksiltme 5/VII/939 Çarşamba günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki 4/ü komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubeden ve Kastamonu Müstakil müdürlüğünden parasız alınabilir.

V — Münakasaya iştirak edecekler mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesaik ile yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale saatlerinden bir saat evveline kadar Komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. (4517)

Münakalât vekâleti devlet limanları işletme umum müdürlüğünden

1 — 1 Temmuz 1939 Cumartesi sabahından itibaren Galatada Liman Merkez Hanında yerleşerek çalışmaya başlamıştır.

2 — Umum Müdürlük merkez telefon santral numarası 44678/7 dir.

3 — Palamar servisi telefon numarası 35.281 dir. Bu numara 3/7/939 Pazartesi sabahından itibaren faaliyete geçecektir.

4 — Hırci muamelât «Puantörlük» servisi 3/7/1939 tarihinden itibaren 44678 santralından talep edilecektir.

Keyfiyet alâkadarana ilân olunur.

(4789)

Her Mevsim için:

ZARIF

SAĞLAM

UCUZ

BEYKOZ kunduralarını

Tercih ediniz.

Fiatlar: 370 - 410 - 510 kuruştur.

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları

Müessesesi şubeleri:

İstanbul, Beyoğlu, Galata, Kadıköy, İzmir, Ankara, Mersin Adana

